SVOBODA
Founded in 1893 in Jersey City, NJ
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз

Рік 118, ЧИСЛО 46, П'ЯТНИЦЯ, 18 ЛИСТОПАДА 2011 РОКУ 1893 Vol. 118, No. 46, FRIDAY, NOVEMBER 18, 2011 $1.00

Головний уряд УНСоюзу відбув річні наради на Союзівці

Рома Гадзевич

КЕРГОНКСОН, Ню-Йорк — Головний уряд Українського Народного Союзу 4-6 листопада відбув свої річні наради у Центрі української спадщини на Союзівці, щоб переглянути свою діяльність за останній рік та можливості росту УНСоюзу.

Обширні звіти здали три члени екзекутиви УНСоюзу, які працюють в Головній канцелярії: президент Стефан Качарай, Головний секретар Христина Козак і скарбник Рома Лісович. Крім того, свій звіт подала Головний редактор видань УНСоюзу „Свободи" та „Українського Тижневика". Всі інші члени Головного уряду мали також нагоду доповнити свої письмові звіти.

Створено чотири комісії, котрі працювали під час нарад: Братської діяльности, Союзівки, Видавнича та Фінансова. Поминаючи прийнятий звичай, комісії не радили окремо малими групами, але вирішили задля нових думок та іноваційних внесків у дружній атмосфері працювати під час пле-

(Закінчення на стор. 8)

Члени Головного уряду Українського Народного Союзу на річних нарадах на Союзівці. Фото: Рома Гадзевич

Верховна Рада відхилила поправку до статті, за якою засуджено Ю. Тимошенко

КИЇВ. – Верховна Рада 15 листопада ухвалила поданий Президентом Віктором Януковичем проєкт закону „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо гуманізації відповідальности за правопорушення у сфері господарської діяльности)".

За ухвалення цього рішення проголосували 268 з 314 депутатів, зареєстрованих в сесійній залі.

Народні депутати не підтримали жодну з 223 запропонованих у залі поправок, в тому числі поправку від фракції „БЮТ-Батьківщина" щодо ст. 365 Кримінального кодексу України, за якою засуджено Юлію Тимошенко.

Новий закон за вчинення злочинів у господарській сфері замість покарання позбавленням волі передбачає грошову кару, яку суд може замінити на інше покарання лише у випадку її несплати у термін, встановлений судовим рішенням.

Зазначена норма пропонується також за перевищення повноважень службовою особою. Закон скасовує кримінальну відповідальність за ті діяння у сфері господарської діяльности, які втратили ознаки підвищеної суспільної небезпеки, достатньої для переслідування їх у кримінальному порядку.

Йдеться про контрабанду товарів, порушення порядку зайняття господарською діяльністю, зайняття забороненими видами господарської діяльности, ухилення від повернення виручки в чужоземній валюті, незаконне відкриття або використання за межами України валютних рахунків, порушення правил щодо дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння, підроблення знаків поштової оплати і проїзних квитків, фіктивне банкрутство, обман покупців та замовників, ряд інших дій.

За вчинення цих правопорушень встановлюється адміністративна відповідальність у вигляді грошових кар.

Взяття під варту не може бути застосоване до раніше несудимої особи, яка підозрюється або обвинувачується у вчиненні злочину, за який передбачене покарання у вигляді позбавлення волі до п'яти років, за виключенням випадків, коли вона переховується від органів слідства або перешкоджає розслідуванню справи.

Підозрюваного чи звинуваченого можна буде взято під варту лише у випадку невнесення ними коштів як застави або переховування від органів слідства чи перешкоджання розслідуванню справи.

Кримінальна справа, порушена за заявою потерпілого, підлягає закриттю у випадку, якщо потерпілий примириться зі звинуваченим до моменту видалення суду в нарадчу кімнату для постановлення вироку. Визначено дії, за які настає притягнення до кримінальної відповідальности лише за скаргою потерпілого. (УНІАН)

Плякат на порожніх місцях народних депутатів від фракції „БЮТ-Батьківщина" в залі засідань Верховної Ради України 15 листопада. Фракція залишила сесійну залю на знак протесту проти відмови декриміналізувати статтю, за якою засуджена Юлія Тимошенко. Фото: УНІАН

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Україна наполягає на пункті про перспективу членства в ЕС в Угоді про асоціяцію

КИЇВ. — Україна продовжує наполягати на перспективах членства в Европейському союзі та на включенні відповідного пункту до Угоди про асоціяцію Україна-ЕС. Про це 15 листопада в Києві повідомив директор Департаменту інформаційної політики Міністерства закордонних справ України Олег Волошин. „Ми не сходимо з тієї позиції, що Україна в тій чи іншій формі отримала чіткий сиґнал про можливість набуття членства в Европейському союзі“, – сказав він. За словами дипломата, Україна з великим оптимізмом „дивиться на зустріч Україна-ЕС“, заплановану на 19 грудня в Києві. Крім того, за словами О. Волошина, Україна бачить готовність европейської сторони парафувати угоду. „Ми робитимемо все можливе для того, щоб ця готовність набула своєї актуальности 19 грудня“, – зазначив він. Крім того, О. Волошин наголосив, що за результатами 21 разу переговорів між Україною та ЕС щодо Угоди про асоціяцію, яка відбулася у Брюселі 11 листопада цього року, було підтверджено, що переговори на рівні делеґацій щодо укладання угоди фактично завершилися, і сторони домовилися про здійснення внутрішніх процедур з підготування тексту угоди. *(„Укрінформ“)*

Депутати Івано-Франківська – проти вступу України у Митний союз

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК. — Депутати Івано-Франківської міської ради 15 листопада на позачерговій сесії висловили занепокоєння „активізацією переговорів про вступ України у так званий Митний союз“. В ухваленому зверненні до Президента України, Прем’єр-міністра, Голови Верховної Ради та голів депутатських фракцій у парляменті підкреслено, що „самі лише наміри здійснення такого кроку вже завдали збитків державі на міжнародній арені, а подальші дії фактично перекреслять усі евроінтеґраційні процеси, в яких бере участь Україна“. Депутати також висловлюють побоювання, що „зона Митного союзу містить низку потенційних загроз для економіки України“, і вимагають припинити процес перемовин щодо входження України у зону Митного союзу. Окрім того, депутати заявили про намір ініціювати проведення спільного засідання міських рад у Києві біля будівлі Верховної Ради України у разі, якщо Верховна Рада розглядатиме питання про вступ України до Митного союзу з Росією, Білоруссю та Казахстаном. *(Радіо „Свобода“)*

У Донецьку чорнобильці й афганці розпочали голодування

ДОНЕЦЬК. — Вночі з 14 на 15 листопада у Донецьку 41 учасник акції протесту – чорнобильці, афганці та „діти війни“ – заблокували приміщення реґіонального управління Пенсійного фонду та розпочали голодування. За словами голови обласної організації Всеукраїнського громадського об’єднання інвалідів Чорнобильської катастрофи „Чорнобиль-Єдність“ Миколи Гончарова, протестувальники вимагали, щоб до них негайно прибув прем’єр-міністер Микола Азаров. „Голодування почала 41 людина. Всі вони провели ніч у будівлі управління Пенсійного фонду“, – розповів М. Гончаров і додав, що приєднатися до голодування готові ще 218 осіб. *(Радіо „Свобода“)*

Чорнобильці захопили Пенсійний фонд у Харкові

ХАРКІВ. — У Харкові 15 листопада близько 300 представників чорнобильських організацій зайняли приміщення реґіонального управління Пенсійного фонду України (ПФУ) з вимогою виплатити їм пенсії у розмірах, передбачених законодавством, та відповідно до рішень судів. Люди зібралися біля приміщення управління ПФУ в Харківській області. Чорнобильці вимагають заборонити Пенсійному фондові переглядати рішення судів про призначення їм пенсій, а також вносити поправки у визначені законом розміри пенсій. Учасники акції протесту заявили, що перебуватимуть у приміщенні відомства, доки влада не виконає їхніх вимог. Наразі голови чорнобильських організацій області пішли на переговори з керівництвом Харківської обласної державної адміністрації. З початку 2011 року судами України ухвалено рішення про стягнення з органів Пенсійного фонду грошей на користь 2.5 млн. пенсіонерів, зокрема чорнобильців і дітей війни. Усього за 10 місяців з рахунків ПФУ стягнуто за рішеннями судів 5.9 млрд. грн. *(УНІАН)*

Львівське летовище уже не безіменне

ЛЬВІВ. — Міжнародне летовище „Львів“ отримало назву на честь засновника міста короля Данила Галицького. Відповідне розпорядження Кабінету міністрів прийнято 9 листопада, під час засідання уряду за поданням віце-прем’єр-міністра – міністра інфраструктури Бориса Колеснікова. На його переконання, пропозиція назвати львівське летовище ім. короля Данила Галицького є вдалою. Окрім того, віце-прем’єр-міністер висловив переконання, що ця назва є „об’єднуючою“. 7 листопада завершено голосування щодо назви львівського летовища. Впродовж п’яти днів в опитуванні, яке проводилось у мережі „Facebook“, взяли участь 12,258 користувачів Інтернету. З відчутним відривом перемогла пропозиція назвати летовище на честь засновника міста короля Данила (3,283 голоси, станом на полудень 7 листопада). Друге місце посіла назва на честь Степана Бандери (2,197 голосів). На третьому місці – назва „Аеропорт Львів“ (1,554 голоси). *(УНІАН)*

Від грудня до Сербії можна їздити без віз

КИЇВ. — У грудні набуде чинности угода між Україною та Сербією про безвізовий режим, повідомили у Міністерстві закордонних справ України. „У грудні цього року набуває чинности угода між урядами України та Сербії про відмову від візових послуг для громадян“, – сказав 15 листопада речник міністерства Олег Волошин. 10 листопада Президент України Віктор Янукович сказав, що Україна і Сербія створять зону вільної торгівлі. *(Бі-Бі-Сі)*

Румунія не має до України „жодних територіяльних претенсій“

КИЇВ. — Міністер закордонних справ Румунії Теодор Баконський заявив 10 листопада, що Румунія не має жодних територіяльних претенсій до України. „Я хочу однозначно відповісти на це питання: Румунія – прихильник недоторканости кордонів держав. У нас немає ніяких претенсій щодо територіяльної цілісности інших країн“, – сказав він. Міністер закордонних справ України Костянтин Грищенко також заявив про поліпшення стосунків між Україною та Румунією, коментуючи візиту в Україну міністра закордонних справ Румунії. У квітні 2010 року Румунія заявляла про свої претенсії на зміну українсько-румунського кордону у районі острова Майкан на Дунаї. За арґументами, які наводила румунська сторона, кордон має бути змінено, оскільки змінилася лінія судноплавства у цьому районі ріки. Румунія також висловлювала стурбованість через розширення Румунією дельти Дунаю, оскільки, за словами прем’єр-міністра Миколи Азарова, це переорієнтує вантажні потоки на румунські порти. *(Бі-Бі-Сі)*

Нова система ПРО не повинна шкодити взаєминам з сусідами

КИЇВ. — Україна уважно спостерігає за розгортанням елементів системи протиракетної оборони (ПРО), яке НАТО здійснює у Румунії та Польщі. Про це 10 листопада заявив міністер закордонних справ України Костянтин Грищенко після закінчення українсько-румунських переговорів у Києві. „Ми дуже уважно слідкуємо за тими кроками, які вживаються щодо створення системи ПРО. Ми зацікавлені у тому, щоб ця система була інклюзивною і щоб вона не створювала лінії напруги у взаєминах між державами – сусідами України“, – підкреслив К. Грищенко. Міністер закордонних справ Румунії Теодор Баконський зазначив, що розгортання системи ПРО поліпшить безпековий клімат у Чорноморському реґіоні та на сході Европи. Елементи системи ПРО розміщуються у Польщі та Румунії за згодою цих держав; рішення про посилення поясу безпеки в реґіоні ухвалене на лісабонській зустрічі НАТО 19 листопада 2010 року. *(Радіо „Свобода“)*

Київ просить світ допомогти у звільненні українців у Лібії

КИЇВ. — 15 листопада офіційний Київ звернувся до міжнародної спільноти по допомогу у звільненні українців, які перебувають у Лібії під домашнім арештом. Про це повідомив директор департаменту інформаційної політики Міністерства закордонних справ України Олег Волошин. За його словами, досі жодному з 22 українців які в кінці серпня прибули для праці на об’єктах нафтової промисловости не висунули звинувачення, водночас нова влада країни не погоджується на їхнє переведення до посольства України або ж на їхнє звільнення. „За останній час не було жодної зустрічі з представниками країн Евросоюзу, Ізраїлю, США, коли б не порушувалося питання допомоги нам у впливі на владу Лібії. Ми ведемо діялог у першу чергу з країнами-членами НАТО: у них є специфічні можливості впливу на лібійську владу. Ми у свою чергу доправили вантаж гуманітарної допомоги до Лібії, а також відрядили туди лікарів“, – зазначив О. Волошин. Затримані у Лібії українці не мають проблем з здоров’ям, а представники Посольства України у Лібії – на щоденному зв’язку з співгромадянами. *(Радіо „Свобода“)*

Киянам повернуто книгарню

КИЇВ. — Киянам повернуто книгарню, яку було у них вкрадено. Про це у 9 листопада заявив глава Київської міської державної адміністрації (КМДА) Олександер Попов під час відкриття перебудованої муніципальної книгарні „Сяйво книги“ по вул. Червоноармійській, 6. „Ми повернули киянам книгарню, яку було у них вкрадено. Тепер це комунальне підприємство є власністю городян“, – сказав О. Попов. За його словами, відкриття крамниці є першим кроком щодо створення мережі муніципальних книгарень у Києві. О. Попов також зазначив, що у Києві за останні 20 років було закрито понад 80 книгарень. Глава КМДА розповів, що покищо у крамниці представлено не дуже велику кількість книжок. „Столична влада через Київраду передасть до статутного фонду цього підприємства 1-1.5 млн грн. і це виправить ситуацію“,– сказав він. Усього на реконструкцію крамниці з міського бюджету було виділено близько 700 тис. грн. *(„День“)*

Почався Міжнародний конкурс з української мови

УЖГОРОД. — XII Міжнародний конкурс з української мови ім.Петра Яцика в День української писемности та мови 9 листопада урочисто відкрився в Ужгороді. Організатор конкурсу – Ліґа українських меценатів з підтримкою Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України. Виконавчий директор Ліги українських меценатів, голова координаційної ради конкурсу Михайло Слабошпицький нагадав, що з ідеєю розпочати конкурс ім. П. Яцика 2011 року у цьому краю виступили обласна рада та освітяни Закарпаття. Офіційне його відкриття відбувається щоразу в іншій географічній точці України. Щороку всі школи Закарпаття беруть участь у конкурсі з української мови. Під час церемонії було оприлюднено привітання організаторам і учасникам конкурсу президента Світового Конґресу Українців Євгена Чолія. Заступник голови Закарпатської обласної ради Володимир Сербайло наголосив, що українська мова зміцнює свій державний статус в Україні і в найзахіднішій з її областей. Церемонія закриття та нагородження переможців відбудеться у травні в Києві, в Національному театрі ім. Івана Франка. *(„День“)*

По всій Україні зростає незадоволення діями режиму В. Януковича

Молодь розпочала кампанію „Альтернативні лекції історії“

КИЇВ. – 8 листопада у пресцентрі столичного кінотеатру „Жовтень“ відбулася демонстрація мультимедійного диску „Карпатська Україна“, який добровольці громадського руху „Не будь байдужим!“ роздадуть 100 тис. десятикласників України.

Платівка, а також її методологічний супровід – брошура з коментарями для вчителів загальноосвітніх шкіл – стали початком кампанії „Альтернативні лекції історії“. Також найближчими місяцями буде візуально представлено школярам теми „Становлення Київської Руси“ та „Конотопська битва“.

Проєкт є третьою кампанією „небайдужих“ після „Мазепа. Made in Ukraine“ (2008) та Всеукраїнського щорічного табору ім. мецената Євгена Чикаленка. Метою є подання для дітей правдивого бачення історії всупереч антиукраїнським діям Дмитра Табачника. Цього разу до фахових істориків долучилися „Фаґот“ (Олег Михайлюта) – провідник гурту „ТНМК“ („Танок на Майдані Конґо“) та Олександер Ярмола з гурту „Гайдамаки“.

Всеукраїнський громадський рух „Не будь байдужим!“ – єдина в Україні організація громадянського суспільства, яка системно працює задля знищення „шароварщини“ на рівні як окремого українця, так і цілої нації. За шість років Рух зібрав спільноту небайдужих професіоналів, які під гаслом „Ні – Малоросії! Зробимо країну Українською!“ провели понад 150 акцій в усіх областях України та в Криму.

Активістами об’єднання є найвідоміші в Україні музиканти, письменники, спортсмени, модельєри Олег Скрипка, „Фоззі“ та „Фаґот“, Вадим Красноокий, „Фома“ з гурту „Мандри“, Олександер Ярмола, Оксана Забужко, Лариса Денисенко, Ірен Роздобудько, Юрій Андрухович, Сергій Жадан, Тарас Прохасько, Василь Вірастюк, Оксана Караванська.

Рух пів року добивався ухвалення Кабінетом міністрів України постанови, яка зобов’язала учителів українських шкіл користуватися державною мовою і на перервах. 30 вересня 2009 року було ухвалено такий документ, але 4 лютого 2010 року Конституційний суд України визнав цю постанову неконституційною.

Павло Подобєд

Активісти Громадського руху „Не будь байдужим!“.
Фото: Олексій Горбачевський

Молодь не хоче служити у спецвійську

Молоді пікетувальники в Сумах з плякатом „Україна – не РУВС“ (районне управління внутрішніх справ). *Фото: Володимир Мусяк*

СУМИ. – 8 листопада активісти „Молодого Народного Руху“ та Народної кампанії „Ми всі“ зібралися біля обласного військового комісаріяту, щоб висловити своє ставлення до сучасного стану в українській армії та протестувати проти примусового призову до Внутрішніх військ Міністерства внутрішніх справ (МВС).

В Сумах було виставлено 15 шляхових знаків на знак протесту проти сваволля міліції.

Сьогодні в Україні силові структури налічують 715 тис. осіб. З них тільки 168 тис. вояків – це Збройні сили, які захищають народ від аґресії ззовні. Решта війська зорієнтована на захист від народу чиновників та олігархів.

Під час осіннього призову цього року до Збройних Сил України покликано 20 тис. осіб, до Внутрішніх військ МВС – 5,500 осіб. Молодь вчать придушенню та розгону демонстрацій протесту, застосуванню кийків та сльозогінного газу проти своїх же громадян. В той час, коли Збройні Сили України є небоєздатними, в проєкті державного бюджету на 2012 рік видатки на утримання МВС плянується збільшити на 570 млн. грн.

Учасники акції влаштували виставку „зброї“ , на якій показали лопату для копання городів високих чиновників, мітлу, якою підмітають спустошені військові частини, картоплю, яку ножами цілодобово чистять новобранці, а також міліцейський кийок, наручники та контейнер з сльозогінним газом.

„Українців примушують бути знаряддям олігархії в переслідуванні громадян“, – сказав активіст Народної кампанії „Ми всі“ Олександер Лазаренко під час акції біля комісаріяту.

Володимир Мусяк

Затія з „сталінобусами“ провалилася

СЕВАСТОПІЛЬ. – 7 листопада на вулиці міста мали вийти тролейбуси й автобуси з портретом Йосифа Сталіна. Так звані „сталінобуси“ 9 травня вже з’являлися у п’яти містах Росії. Хвалькуваті організатори цієї провокації запевняли, що цього дня автобуси і тролейбуси з портретами Й. Сталіна вийдуть на вулиці України й Білорусі, тобто акція стане міжнародною. Білорусь категорично відмовилася випустити „сталінобуси“ на вулиці Мінська.

Українська влада свого слова про цю недружню затію представників сусідньої держави так і не сказала. Організатори акції до портретів додали ще й напис про „перемогу російського народу“. Ці сталінські слова перегукуються з висловленням Володимира Путіна про те, що Росія і без України виграла б війну. З таким образливим написом мали їздити „сталінобуси“.

Керівництво Криму, яке постійно демонструє свою проросійську орієнтацію, дбайливо зберігає радянські назви населених пунктів і вулиць, пам’ятники комуністичним тиранам, знаходять підтримку акції комуністів і козацтва, що відбуваються під російськими прапорами і з портретами Й. Сталіна.

У кримських українофобів сама перспектива побачити портрет Й. Сталіна на тролейбусах чи маршрутках Севастополя викликала велике захоплення. Але затія на провокація викликала і великий спротив корінних жителів півострова – кримських татар, які зазнали від Й. Сталіна особливо жорстоких репресій.

Громадський комітет з ушанування пам’яті жертв Голодомору-геноциду 1932-1933 років оприлюднив звернення до Президента України Віктора Януковича щодо недопущення відродження сталінізму в Україні, вимагаючи заборонити розміщення портретів Й. Сталіна на міському транспорті Севастополя. Звернення підписали Іван Дзюба, Іван Драч, Дмитро Павличко, Ніна Матвієнко та інші.

На цей протест В. Янукович не відреаґував. Кримське керівництво теж мовчало. Вранці 7 листопада деякі севастопольські засоби масової інформації повідомили про вихід на 95-ий маршрут „сталінобуса“. Але побачити „сталінобус“ на вулицях міста так і вдалося.

З’ясувалося, що керівники міського електротраспорту Севастополя і чути не хотіли про перетворення тролейбусів на „сталінобуси“. Пропали російські гроші, витрачені на виготовлення наліпок та рекламну компанію. А в інтернеті з’явилася світлина севастопольського „сталінобуса“ з написом „Ні – сталінізму!“.

Станіслав Змієвський

Такий „сталінобус“ готували для провокації у Севастополі.

АМЕРИКА І СВІТ

Президент Б. Обама відвідав Австралію та Індонезію

ВАШІНҐТОН. — Президент Барак Обама відбув 15 листопада до Австралії. 16 листопада у столиці країни Канбері він мав зустріч з прем'єр-міністром країни Джулією Ґілард. 17 листопада Президент США виступив в австралійському парляменті. Окрім обговорення питань економічної співпраці, Б. Обама офіційно оголосив про відкриття в північному місті Дарвін американської військової бази, яка служитиме базою передислокації американських військових у реґіоні. З Австралії Президент США відбув на Балі, де взяв участь у форумі провідників країн Східньої Азії. *(„Голос Америки")*

Б. Обама підкреслив важливість вільної торгівлі

ВАШІНҐТОН. — Президент Барак Обама 12 листопада офіційно відкрив зустріч провідників Азійсько-тихоокеанського економічного співробітництва (АТЕС). День раніше узгіднено проєкт угоди про створення величезної зони вільної торгівлі в реґіоні. Президент Б. Обама матиме також переговори з провідниками 20 інших країн, які належать до Азійсько-Тихоокеанського. У заяві, яку було оприлюднено згідно з передбаченнями, було висловлено підтримку проєктові угоди і висловлено занепокоєння з приводу боргової кризи в Европі, яка також може дестабілізувати економіки азійсько-тихоокеанського реґіону. У спільній заяві, зробленій 12 листопада, Президент США і провідники восьми інших країн назвали щойно започатковане партнерство величезним кроком у напрямку взаємного пов'язання економік реґіону. За повідомленням Білого Дому, під час пізнішої зустрічі з Президентом Китаю Ху Цзіньтао Президент Б. Обама робив тиск на Китай щодо валютної політики і захисту прав інтелектуальної власности. *(„Голос Америки")*

У Ню-Йорку розігнали наметове містечко

НЮ-ЙОРК. — Поліція Ню-Йорку 15 листопада розпочала акцію демонтування табору протесту „Захопи Вол-стріт" у нижньому Мангатені. „Активісти руху протесту повинні тимчасово покинути територію і прибрати намети та брезент", – йдеться у повідомленні ню-йоркської міської влади. Учасники акції зможуть повернутися, коли парк впорядкують, але за умови, що вони не будуть розбивати намети. Акція поліції в Ню-Йорку почалася приблизно о 1-ій годині ночі за місцевим часом, коли поліцейський оголосив через гучномовець: „Міська влада постановила, що подальше перебування людей у парку Зукоті становить загрозу для здоров'я і пожежної безпеки". Жителям наметового містечка було наказано негайно прибрати все їхнє майно. Їх також попередили, що заарештують, якщо вони чинитимуть опір. Рух „Захопи Вол-стріт" виник у вересні на знак протесту проти економічної і соціяльної нерівності. Його учасники вимагають більш справедливого розподілу багатства, наполягаючи на тому, що більшість національного багатства контролює найзаможніший 1 відс. американців, тоді як самі вони представляють решту – 99 відс. Подібні акції проводяться в багатьох містах США. 14 листопада поліція Каліфорнії застосувала силу при розгоні табору протесту в місті Овкленд. 13 листопада під час подібного рейду в Портленді, Ореґон, загони поліції особливого призначення заарештували 50 осіб. У штаті Вермонт табір протесту закрили після випадку, в якому учасник акції застрелився всередині намету. *(„Укрінформ")*

Афганістан назвав умови базування в країні військ США

КАБУЛ, Афганістан. — Президент Афганістану Гамід Карзай 16 листопада окреслив умови, за яких американські військові бази можуть залишитися в країні на тривалий час. Виступаючи перед зібранням з 2,000 афганських провідників та старійшин, відомим як Лоя-джирґа, Президент сказав, що американські сили мають погодитися припинити нічні напади, до яких у Афганістані ставляться по-різному. За його словами, американці повинні демонструвати повагу до афганського суспільства. І якщо Америка чинитиме так, то зможе залишити свої військові бази й після 2014 року. Г. Карзай каже, що Афганістан отримуватиме гроші за це, а афганські військові матимуть можливість тренуватися. Лоя-джирґа також обговорює шляхи відновлення миру з повстанцями. *(Бі-Бі-Сі)*

Росія не підтримає нові санкції проти Ірану

МОСКВА. — Росія заявила, що не підтримає нові санкції проти Ірану, які деякі країни можуть ввести після того, як 8 листопада було опубліковано новий звіт Міжнародного аґентства атомної енерґії (МАҐАТЕ). Згаданий звіт збурив нові хвилювання з приводу ядерної програми Теграну. Речник Росії твердить, що санкції будуть розтлумачені як спроба змінити в Ірані політичний режим. Британія та Франція вже сказали, що потрібно думати про подальші обмеження у фінансовій, нафтовій та газовій діяльності Ірану. 8 листопада США заявили, що доповідь ООН посилила сумніви з приводу тверджень Ірану про мирну мету його ядерної програми. Іран не визнав доповідь МАҐАТЕ. *(Бі-Бі-Сі)*

США передали владі Іраку велику авіобазу під Багдадом

БАГДАД, Ірак. — Американські військові 9 листопада передали владі Іраку другу за величиною авіобазу в цій країні. Під час війни в Іраку на базі Балад на північ від Багдаду розміщувалися понад 30 тис. військовослужбовців сухопутних і військово повітряних сил США. Повідомляється, що в 2006 році за кількістю злетів і приземлень літаків летовище бази посідало друге місце в світі – після лондонського летовища Гітров. База була передана під контролю іракської влади після того, як її покинув останній підрозділ американських військ. Нагадаємо, Президент США Барак Обама офіційно заявляв, що США плянують до кінця року повернути додому з Іраку 47 тис. американських військових. Військовий конфлікт в Іраку почався в 2003 році з вторгнення сил США і союзників в Ірак з метою повалення режиму Садама Гусейна. У ході бойових дій з початку 2004 по серпень 2008 загинули близько 77 тис. місцевих жителів. За підрахунками Центрального командування США, це число включає понад 60 тис. цивільних осіб та близько 14 тис. службовців іракських сил безпеки. *(„День")*

Померла американка, яка створила символ боротьби з раком грудей

НЮ-ЙОРК. — У США у віці 75 років померла Евелін Лодер, співзасновниця „рожевої стрічки" – міжнародного символу боротьби з раком молочної залози. Дружина старшого сина Есте Лодер, голови всесвітньовідомої косметичної компанії, померла у Ню-Йорку від ускладнень, викликаних раком яєчника. У 1992 році Е. Лодер разом з товаришкою створили рожеву стрічку, аби започаткувати серед жінок просвітницьку роботу щодо небезпеки захворювання на рак. Чотири роки раніше в Е. Лодер виявили рак грудей, який успішно прооперували і вилікували. Разом з своїм чоловіком Леонардом Лодером, який займав посаду президента у компанії матері, Е. Лодер розпочала продаж косметичних виробів з рожевою символікою, гроші з продажу яких ішли на дослідження раку молочної залози та у фонд, заснований подружжям. Е. Гавзнер Лодер народилася у Відні у 1938 році. Після захоплення Австрії гітлерівською Німеччиною, її родина втекла з країни, а згодом поселилася у Ню-Йорку. Завдяки зусиллям кампанії „рожевої стрічки" американський Конґрес визнав жовтень місяцем боротьби проти раку молочної залози у США. *(„Голос Америки")*

Вирок екс-президентові залишився в силі

ЄРУСАЛИМ. — Верховний суд Ізраїлю 10 листопада залишив у силі рішення, згідно з яким колишній Президент Ізраїлю Моше Кацав був визнаний винним у зґвалтуванні і сексуальних домаганнях і засуджений до семи років ув'язнення. Таким чином суд відхилив апеляцію захисту М. Кацава. Семирічний термін тюремного ув'язнення він почне відбувати з 7 грудня. Адвокати М. Кацава заявили, що не згодні з рішенням суду, проте рішення Верховного суду вважаються остаточними і не підлягають оскарженню. Колишнього Президента Ізраїлю визнав винним у зґвалтуванні суд в Тель-Авіві в грудні минулого року. *(„День")*

Робоча група схвалила вступ Росії до СОТ

ЖЕНЕВА. — Робоча група схвалила протокол про приєднання Росії до Світової торгової організації. Про це 10 листопада повідомив кореспондент Інтерфаксу з засідання, яке проходило того ж дня у Женеві. Нагадаємо, 9 листопада підписано угоду між Грузією і Росією щодо Світової організації торгівлі (СОТ). На переговорах у Женеві делеґації двох країн узгодили решту „елементів доповіді Робочої групи з приєднання Росії до СОТ". Раніше Швайцарія, яка виступає посередником на переговорах між Грузією і Росією, запропонувала поставити як спостерігачів на кордонах Абхазії і Південної Осетії з Росією представників комерційних компаній, яких офіційно найме сторона-посередник – Швайцарія чи Евросоюз. Росія заявила про готовність прийняти пропозиції швайцарських посередників. *(„Кореспондент")*

Державний департамент заморожує „Work and Travel" через скарги студентів

ВАШІНҐТОН. — „Associated Press" повідомив 9 листопада, що Державний департамент США заморозив розширення програм „Work and Travel USA", яка надає літню працю у США чужоземним студентам. Причиною таких дій називають численні скарги на низьку оплату праці та експлуатацію закордонних студентів у США. Йдеться про програму для студентів, які прибувають у США за візою „J-1, Work and Travel USA". Програма існує з 1963 року і має на меті сприяти розумінню культури США і надає студентам можливість працювати, жити та подорожувати Америкою. Рік тому „Associated Press" оприлюднила інформацію про численні порушення прав учасників програми, включно з випадками, коли студентів поселяли у занедбаному, перенаселеному житлі та примушували виконувати виснажливу, брудну роботу за мізерну оплату. Деяким довелось звертатись до притулків для бездомних, щоб здобути нічліг та харчі. Одна жінка повідомила, що її примусили працювати стриптизершею у Дітройті у 2005 році. Державний департамент США повідомив про обмеження кількости майбутніх учасників на рівні 103 тис. осіб. Державний департамент тимчасово перестав приймати заяви від нових „спонзорів" – компаній, які допомагають студентам отримувати візи та знаходити працю в обмін на певну плату. *(„Голос Америки")*

Маріо Монті став прем'єром Італії

РИМ. — Президент Італії Джорджіо Наполітано 13 листопада після консультації з речниками обох палат парляменту з приводу формування нового складу уряду призначив на посаду прем'єра колишнього голову Антимонопольного комітету Евросоюзу Маріо Монті. Досвідчений економіст М. Монті заявив, що пріоритетом його праці в уряді буде виведення Італії з кризи. Кандидатуру М. Монті схвалюють не всі політичні сили, однак, Президент Італії закликає можновладців забути про розбіжності і діяти в інтересах країни. 16 листопада М. Монті представив новий уряд, що повністю складається з технократів і не включає жодного політика. М. Монті заявив, що в новому уряді він буде не тільки прем'єр-міністром, а також міністром економіки. *(Бі-Бі-Сі, euronews).*

В Україні відзначили День української писемности та української мови

КИЇВ

■ Президент України Віктор Янукович 9 листопада привітав співвітчизників з Днем української писемности та мови. „Українська мова – душа нації, найбільший духовний скарб, переданий нам пращурами", – зазначив він. В. Янукович сказав, що він переконаний, що українська мова як безцінне надбання народу й надалі буде консолідуючою силою суспільства та надійно захищеною на благо держави.

■ З теплим телевітанням з приводу свята вишуканою українською мовою звернувся до українців Президент Грузії (за новим правописом – Джорджії) Михайло Саакашвілі. Він розповів, як сам у Києві оволодів українською мовою, яку назвав солов'їною, зупинився на історії утисків української мови. Промовляв М. Саакашвілі на тлі вечірніх вогнів Тбілісі.

■ З нагоди Дня української мови на Українському радіо 9 листопада відбувся Всеукраїнський диктант національної єдности. Ця унікальна акція розпочалася у 2000 році.

Минулого року радіодиктант національної єдности без жодної помилки написали лише троє учасників з понад 11 тис. осіб – священик Олександер Овчінніков з Київщини, коректор Ольга Голобородько з Києва та учений біолог Олена Андрущенко, яка долучила до написання диктанту майже всю свою родину – бабусю, сина та доньку.

„Я перейшов на українську мову всього 10 років тому, – розповів о. О. Овчінніков . – Я походжу з російської родини, батьки мої родом з Дону та Волги. Дружина – галичанка, яка привчила нас правильно ставитись до рідної землі".

Міністер освіти та науки, молоді та спорту Дмитро Табачник не писав диктант з української мови.

■ Студенти столичних університетів 9 листопада провели акцію на Майдані Незалежности та біля Адміністрації Президента до Дня української писемности, протестуючи проти законопроєкту „Про мови", який передбачає надання російській мові статусу реґіональної.

■ Фонд Вікімедіа-Україна, який керує українським мовним розділом Вікіпедії, 9 листопада закликав на честь Дня української мови та писемности відвідати інтернетенциклопедію для того, щоб створити нову статтю українською мовою або відредаґувати уже існуючу. *(„Українська правда")*

БЕРДЯНСЬК

9 листопада в актовій залі Бердянського державного педагогічного університету було представлено літературно-музичну композицію „Відкрий, о рідна мово, свої скарбниці золоті!", за підготування якої відповідав колектив катедри філологічних дисциплін Інституту філології та соціяльних комунікацій.

До святкування було залучено студентів Інституту психолого-педагогічної освіти та мистецтв, учнів шкіл, вихованців дошкільних навчальних закладів міста.

На святі відбулося вручення стипендій Фонду ім. Катерини Ковшевич (США) 10 найкращим студентам. Їх вручив реґіональний директор Фонду, провідний фахівець редакційно-видавничого відділу Степан Герилів.

Ольга Єсіпова

Степан Герилів (в центрі) з стипендіятами Фонду ім. Катерини Ковшевич. Фото: Ольга Єсіпова

ДНІПРОПЕТРОВСЬК

Частина дніпропетровських інтеліґентів зібралася 9 листопада у Меморіяльному будинку історика запорозького козацтва Дмитра Яворницького, аби відзначити свято. Ніде не було оголошень, захід проіґнорували представники місцевої влади, навіть не було керівництва Історичного музею, якому належить будинок Д. Яворницького. У програмах новин усіх дніпропетровських телеканалів та у всіх місцевих газетах не було жодного слова про свято української мови.

Вечір підготувала і вела старший науковий співробітник Дніпропетровського історичного музею ім. Д. Яворницького Яна Тимошенко.

Основним доповідачем була викладачка консерваторії Ірина Рябцева. Вона розповіла не лише про Д. Яворницького, але й про навчання у Катеринославі славетних співаків Івана Паторжинського та Марії Сокіл, яка згодом виїхала до США.

І. Рябцева привела з собою до світлиці Д. Яворницького, де відбулося свято, кількох студентів консерваторії – одні грали на бандурі, роялі, віолончелі, інші співали пісні та романси українською мовою.

Голова обласної „Просвіти" Сергій Горбань розповів про те, як ця громадська організація піклується про збереження українських пам'яток культури в області та про бажання поширювати рідну мову в навчальних закладах.

Привітала присутніх з святом група письменників, у складі якої були Олекса Вусик, Валерій Маменко, Валерій Ніколенко та Леся Степовичка. Вони читали свої твори, зрозуміло, українською мовою.

Найвагомішим науковим внеском у свято були синоніми української мови, які читав з своєї багаторічної збірки О. Вусик. За кількістю та якістю слів він набагато перевершив відомий український синонімічний словник Святослава Караванського та словник під редакцією Миколи Пілінського (видані обидва у 1995 році).

На завершення свята громадський діяч Михайло Рябцев заспівав „Пісню про Дмитра Яворницького" на слова Григорія Бідняка. Йому акомпаніював композитор Ігор Тищенко. Присутні були зачаровані приспівом до цього панегірика:

Битим шляхом Чортомлицьким
Із ціпком йшов Яворницький.
І невтомно, і безмірно
Міркував про Україну...

Це свято має глибоку, майже 900-літню історію, пов'язану з іменем Нестора Літописця (народився у 1056 році). Ще будучи юнаком, він прийшов до Києва у Печерський монастир „навчатися мудрости та книг". Молодий чернець швидко опанував численні науки, зокрема основи філософського мислення та засади кількох чужоземних мов, тож йому було доручено написати історію князів Бориса і Гліба, а також засновника монастиря Феодосія. Нестор вийшов далеко за межі поставленого завдання і створив фундаментальну „Повість минулих літ", яка нині набула всесвітньої слави.

Бандуристка Наталя Панахида.

Рукопис був написаний давньослов'янською мовою, яка з часом трансформувалася у нинішню українську мову. Саме на честь Нестора Літописця у 1997 році і було обрано 9 листопада як День української писемности та української мови.

За два дні до свята дніпропетровські історики та краєзнавці на сходинах відзначили День народження Д. Яворницького (він народився 7 листопада 1855 року).

Володимир Єфимов

Збори в день свята української мови у світлиці Дмитра Яворницького.

Потік новий, але каламутний

У попередньому числі „Свобода“ повідомила, що 8 листопада Президент Росії Дмитро Медведєв і Канцлер Німеччини Анґела Меркель відкрили новий газпровід „Північний потік“. 1,200-кілометрова труба по дну Балтійського моря дозволить Росії постачати газ країнам Західньої Европи в обхід України, Білорусі, Польщі, Литви, Латвії та Естонії. Незалежні експерти давно підкреслювали, що цей проєкт від самої ідеї і до її втілення не мав належного економічного обґрунтування. Досить сказати, що вартість газопроводу склала 9 млрд. евро – замість плянованих 4.5 млрд. В найкращому випадку затрати можуть окупитися аж через 15-18 років – в тому разі, якщо нічого у світі в цій галузі не буде мінятися.

А мінятися обов’язково буде – і на тлі тих змін знову стане зрозуміло, що Кремлем керувала не економіка, а геополітична ідея фікс, конкретно – можливість політичного тиску на країни Східньої Европи, передусім на Україну. Адже Москва вперто іґнорувала той факт, що транзитних потужностей України вповні вистачає для забезпечення все більших потреб Европи в газі.

Пуск „Північного потоку“, який постачатиме в Европу 27 млрд. кубометрів газу в рік, означає, що Україна в 2012 році недоодержить за зменшений транзит російського газу якихось 700-720 млн. дол. Це швидше моральна травма, ніж фінансова. Москва це знає, тому вже найближчим часом почне будувати газопровід „Південний потік“, який проляже по дну Чорного моря, відтак через балканські країни – до Центральної і Південної Европи.

Для Києва це зумовить ще відчутнішу втрату грошей, але й тоді Україна залишиться головною транзитною лінією. Ось чому російський „Ґазпром“ з таким поспіхом домагається „прихватизувати“ газотранспортну систему України, викручуючи офіційному Києву руки все вищою ціною на газ. З традиційним московським цинізмом директор „Ґазпрому“ Олексій Міллер назвав теперішню українську ціну 400 дол. за тисячу кубометрів газу – „дешевим газом“.

Нема сумнівів, що йдеться про політичний шантаж і тиск. І Москва, маючи великий досвід підступництва, вибрала для себе вигідний момент, коли бюджет України за правління Президента Віктора Януковича переживає небачений досі дефіцит. Навіть український прем’єр Микола Азаров, котрий завжди запопадливо заглядає в рот Москві, назвав теперішню ціну на газ „кабальною“.

Чи ця ситуація є для України безвихідною? Ні, звичайно. Хоч би тому, що нові російські газові потоки несуть з собою небезпеку не лише для України, але й для усього Европейського союзу, а в ньому не всі думають так, як проросійська А. Меркель. Европа усвідомлює, що може статися, якщо дозволити Росія монополізувати постачання газу на континенті. Швидкими темпами европейські компанії розвивають „спот-ринки“ для природного і для скрапленого газу, запроваджуючи набагато нижчі ціни, ніж їх пропонує Росія. По-друге, Европа, услід за США, готується видобувати газ зі сланцю, а величезі його запаси має й Україна.

Аби не піддатися на шантаж Москви , Україні потрібно тільки одне – сильна політична воля.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич
Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by
the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800 **E-mail:** svoboda@svoboda-news.com
Fax (973) 644-9510 **Website**: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:
Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: $65.00 на рік, $40.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – $55.00 на рік, $35.00 на півроку.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“		
Адміністратор	Володимир Гончарик	☎ (973) 292-9800 x 3041 **E-mail**: admin@svoboda-news.com
Керівник відділу оголошень	Марійка Осціславська	☎ (973) 292-9800 x 3040 **Fax** (973) 644-9510 **E-mail** adukr@optonline.net
Передплата	Марійка Пенджола	☎ (973) 292-9800 x 3042 **E-mail** subscription@svoboda-news.com

ЛИСТОПАД В НАШІЙ ІСТОРІЇ

Дж. Діфенбейкер: „Дзвони свободи в Києві вже недалеко“

11 листопада 1967 року наша „Свобода“ вийшла з заголовком на всю широчінь першої сторінки: „Привіт Світовому Конґресові Вільних Українців! “. Це була субота. А наступного дня, в неділю, урочистими Богослуженнями в українських церквах мав розпочати працю конґрес – як це підкреслила „Свобода“ – „перший в нашій історії...“. Ця ж сторінка повідомила програму „Великої маніфестації за волю України в Медисон-сквер-ґардені в Ню-Йорку“, призначену на 18 листопада – саме з нагоди великого з’їзду світового українства.

Певна річ, цій же події не могла не бути присвячена й редакційна стаття того числа – „За волю України“. Глибока, чесна, без суперлятивів і самохвальби, з підкресленнями тих наших, на жаль – традиційних, національних недоліків, котрі щоразу ускладнюють дорогу до важливих загальногромадських починань і звершень. Ось декілька речень з цієї редакційної:

„Довгий і – сміливо можна сказати – тернистий шлях пройдено в підготові цього конґресу. Відомо, що ідея конґресу виникла вже в 1930-их роках, вона притихала і її відновлювано в різних середовищах та при різних нагодах, але завжди виринали, здавалося, непоборні труднощі. Вони, ці труднощі, цілком зрозумілі. Ми ж бо творимо до тієї міри вільну громаду, що в ній не тільки кожна група, але й кожна одиниця може собі дозволити повну сваволю в наших внутрішніх справах. Немає ніяких законів, ніякої „екзекутиви“, щоб могла в нас ці справи впорядкувати. Все залежть виключно від нашого власного сумління, від нашої свідомости, вироблення та розуму.

До цього долучається „обставина“, що в нас, як і серед кожної еміґрації, безліч всіляких, більших і менших, суперечностей, від принципів починаючи, а на особистих амбіціях і забаганках кінчаючи.

В додатку, більшість з цих важливіших наших суперечностей відносяться до минулого, що його ми не в силі змінити чи направити і тим самим усунути. Також „ворог не спить“ і напевно докладає всіх сил та зусиль, щоб нас тримати в постійному стані внутрішньої війни“.

Висловлене тут настільки сутнісне, істинне, що ці слова можна брати за епіграф до всієї нашої національної історії. Але нижче знаходимо й інший тон, інший настрій:

„...Ми належимо до оптимістів. Ми переконані, що всі керівники усіх наших партій і середовищ здають собі вже справу, що коли Світовий Конґрес Вільних Українців має своїм гаслом „За волю Українти!“, то цього гасла не вільно опоганити. Масовий і спонтанний якнайкращий відгук на ідею конґресу доказав ще раз здоровий інстинкт нації. „За волю України!“ – велике гасло. Немає української людини в світі, яка під цим гаслом не підписалася б, яка не бажала б його здійснення“.

Масовий і спонтанний відгук – це також не перебільшення, якщо взяти до уваги бодай один цей факт: на день відкриття конґресу громадська збірка на його цілі перевищила 42 тис. дол.

Крім делеґатів від українських громад США та Канади на конґрес прибули посланці з Австрії, Австралії, Англії, Арґентини, Бельгії, Бразилії, Венесуелі, Голяндії, Італії, Люксембурґу, Німеччини, Парґваю, Франції, Чіле, Швайцарії.

В рамках Світового Конґресу Вільних Українців відбулися з’їзди представників української вільної науки, українського вільного студентства, світова виховно-освітня сесія, форум Пласту, пленум центральних органів Спілки Української Молоді, сесія українського жіноцтва, конференція представників Українського католицького академічного об’єднання „Обнова“, апель на пошану полеглих за волю України, маніфестації декількох тисяч українців перед будинком Організації Об’єднаних Націй.

У пленарних сесіях конґресу взяв активну участь член Парляменту Канади, українець з походження Михайло Стар, а промовцем на завершальному бенкеті був колишній Прем’єр-міністер Канади Джан Діфенбейкер. Зокрема він сказав: „Українці є витривалими і завзятими борцями за свободу свого народу і країни“.

Подаємо за „Свободою“ з 21 листопада: „...В дальшому колишній прем’єр Канади цитував часто слова Шевченка про Україну і її прагнення до волі, про гаряче бажання українців здійснити Шевченків „Заповіт“. Насвітлюючи сучасну ситуацію в світі, Джан Дж. Діфенбейкер заявив, що сьогодні мусять бути зроблені всі заходи, щоб забезпечити не тільки мир і свободу в світі, але також справедливість і людські права для всіх народів і людей світу. Так же само мусить бути натаврована гіпокризія Совєтського Союзу, представники якого виступають проти колоніялізму в інших частинах світу – в той час, як поневолені ними народи знаходяться в куди важчому колоніяльному становищі, позбавлені права на самовизначення. „День волі для України, дзвони свободи у Києві вже недалеко“, – так закінчив своєю промову Джан Дж. Діфенбейкер, якого учасники бенкету, майже 1,500 осіб, зустріли бурхливими оплесками“.

Заголовок усієї першої сторінки числа з 21 листопада: „Світовий Конґрес Вільних Українців закінчено схваленням Маніфесту, Звернення і резолюцій, створенням Установи СКВУ та вибором його Секретаріяту з о. д-ром Василем Кушніром на чолі; понад 10,000 осіб взяло участь у великій маніфестації за волю України в Медисон-сквер-ґарден; проведені дві демонстрації, що мали найширший відгомін; конґрес своїм перебігом і успіхом перейшов найкращі сподівання“.

П. Ч.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Громада допомогла сироті

Шановні добрі люди з далекої Америки! Я, Настя Кривенко, мені 12 років, проживаю в дитячому сирітському будинку „Рідна оселя“.

У липні цього року я захворіла на рак. Потрібна була операція, але грошей на операцію не було. Я переживала, боялась, що буде далі? Але Бог змилувався наді мною.

Ми написали листа до пастора Павла Ходневича в Америці і завдяки йому газета „Свобода“ надрукувала про мою хворобу. І у мене в Америці стало дуже багато друзів, яких я і не знаю. Вони були не байдужі до моєї хвороби, підтримали мене і допомогли мені фінансово.

У серпні мені зробили операцію і завдяки фінансовій допомозі, і моя операція, і моя реабілітація були вчасно оплачені. На даний час я себе набагато краще почуваю. Почала ходити до школи, зараз навчаюсь у сьомій клясі.

Я дуже вдячна усім за співчуття, доброту та фінансову допомогу.

З подякою та повагою до всіх,

Настя Кривенко,
село Микільське, Світловодський район,
Кіровоградська область

Настя Кривенко

На лист Насті Кривенко, опублікований в „Свободі“ 26 серпня, відгукнулися 23 читачі. До Української євангельської церкви в Юніоні, Ню-Джерзі, яка узяла на себе обов’язок збирання пожертв, вони надіслали 2,345 дол. Лікування хворої коштувало 700 дол. і саме такі суми подарували Юрій Пихович з Арізони і Василь Тхір з Польщі. Зробили пожертви також Валентина Крам і Віталій Вовк з Каліфорнії, Надія Троян і Павло Перун з Конектикату, Зеновія Гладун, Євгенія Літош, Зіна Ілюк з Ню-Йорку, Петро Бойко і Лев Мельник з Огайо, Оля Матула (від Сестрицтва при Українській православній церкві св. Андрія) і Христина Принада з Мериленду, Юрій і Надія Цегельські, Алекс і Марія Байди, Волтер Климковський з Пенсильванії, Уляна Дячук, Петро Котляр, Юлія Полянська з Ню-Джерзі, Джордж і Ольга Татарки, Марія Дорожинська з Фльориди, А. і Р. Дорошенки з Мишиґену.

Ряд благодійників разом з чеками надіслали листи з побажаннями повного одужання Насті Кривенко, а Петро Лагола написав невелику історичну розвідку про те, як ворогували з Україною і нищили її народ сусідні імперії. Свого листа він закінчив словами: „Зичу тобі, Настуню, скорого одужання“. Усі листи редакція переслала до Насті Кривенко.

Коли суд неправедний

Засоби масової інформації подали вістку, що адвокати Івана Дем’янюка зажадали від американських прокурорів дати мюнхенському судові на розгляд „службове посвідчення“ І. Дем’янюка, яке було піддане кільком фаховим дослідженням і принаймні одне з цих досліджень поставило під сумнів правдивість цього нібито „документу“.

Реаґування німецького суду і прокурорів було неочікуваним – вони відразу закричали, що таке домагання адвокатів це, мовляв, „нахабство“.

Криком справі не допоможеш. Такий крик кидає підозріння на того, хто кричить, замість спокійного розгляду доречної і слушної просьби. Очевидно, треба переглянути всю наявну документацію стосовно цього випадку.

Під час судового процесу І. Дем’янюк подавав, що перебував під час війни у Холмському таборі військовополонених в Польщі. Цю заяву суд мусів би доказово заперечити щодо того, де саме був і що робив у той час І. Дем’янюк. Хтось з суддів, згідно з пресою, заявив що, мовляв, такий табір у Хелмно в Польщі нібито взагалі „не існував“. Де Холм, а де Хелмно?

Таке твердження кидає сильне підозріння на все це німецьке судилище і всіх суддів та прокурорів, і свідчить про їхню некомпетентність, бо такий табір, згідно з історичними джерелами і свідченнями, справді існував.

Василь Рождественський,
Вудгевен, Мишиґен

Пропоную нову рубрику

Я вдячна редакції за газету, високо ціную її патріотичне спрямування. У мене прохання-пропозиція. Якщо можна, організуйте у вашій газеті рубрику „Пісня – душа народу“.

Можливо, ви підберете кращу назву. Щоб хоч раз на місяць можна було прочитати слова пісні, дізнатися про її авторів.

Почати, наприклад, з пісні „Одна калина за селом“, „Ой, у лісі на полянці збирались повстанці“, „День народження є у бідного і в заможного“ і т. д. Вибачте, я пишу рядочки з пісень, бо не знаю їх назв. А ще пісню Тараса Курчика на слова Михайла Белея „Нам Україну благослови“ та інші його пісні.

Дякую ще раз.

Марія Вертелецька,
Ґалфпорт, Фльорида

Ще раз про автентичність фотографії Симона Петлюри

У „Свободі“ 17 червня була вміщена групова світлина, на якій нібито був зображений Головний отаман Симон Петлюра, а в одному з наступних чисел (29 липня) було опубліковано цілу ґалерію портретів С. Петлюри, а також наведено обмін думками між директором Української бібліотеки ім. С. Петлюри в Парижі д-ром Ярославою Йосипишиною та Анатолієм Сазанським, краєзнавцем з Миргороду.

Харизматичність особи Головного отамана, те величезне значення, яке він відіграв в історії українського національно-визвольного руху новітньої доби, а також безцінна політико-ідеологічна спадщина, яку залишив по собі С. Петлюра, змушують мене після тривалого та безстороннього роздумування та порівняння різних фотографічних зображень подати свої міркування науковця-дослідника.

Ретельно зіставляючи різні світлини Головного отамана, можемо, зрештою, говорити про дуже віддалену подібність його рис обличчя до тієї, що була представлена А. Сазанським як до цього часу невідома (надалі – „миргородська“). Але не більше цього! Ця подібність видається цілком випадковою, бо історія рясніє численними випадками, коли цілком сторонні люди мали ледь не портретну подібність, а деякі політики використовували їх як своїх „двійників“. Отже, така „подібність“ жодним чином не може слугувати доказом автентичности „миргородської“ фотографії Головного отамана.

У таких випадках найважливішим є так звана „внутрішня критика джерела“ (у даному випадку таким джерелом виступає сама світлина) або іншими словами – перехресна перевірка всієї сукупности інформації, пов’язаної зі знахідкою цієї фотографії та уривчасто наданої А. Сазанським. По-перше, ним не була здійснена атрибуція всіх осіб, зображених на даному фото (чи є єдина жінка на світлині св. п. Анастасією Скляр, чи то є інша особа).

По-друге, уважне вивчення світлини, якій майже 100 років (вона чудово збереглась), її деталей (зокрема, хоч і не виразно, видно завіси на вікні праворуч і на стіні ліворуч, мініятюрний стіл, за яким, склавши руки, сидить юнак) наштовхує на думку, що ця світлина була зроблена в спеціялізованому ательє з великими вікнами й у просторій кімнаті з підібраним освітленням. Можливо, відповісти на це моє запитання дозволило б вивчення зворотної сторони фото, де могли залишитись написи або штампи.

Також тяжко (хоча й можна) уявити, що родина Склярів мала можливість замовити собі фотографа-професіонала додому, з усією потрібною технікою, бо портативних фотоапаратів у нашому сучасному розумінні тоді не існувало. Можливо, у Миргороді існувало тоді фотоательє, але не думаю, що його власник був готовий бігти на перший виклик до когось додому, навпаки – в традиціях того часу було робити знимки в ательє.

Але така „спонука“ для фотографа могла виникнути, якщо уявити, що до Миргорода, до родини Склярів (!) приїхав Голова Директорії та Головний отаман С. Петлюра (фактично він не міг мати жодної вільної хвилини на такі подорожі). Та знов, чи міг мати місце такий випадок, навіть якщо хтось з членів родини Склярів входив до найближчого оточення Головного отамана? На ці запитання відсутні відповіді…

Звичайно ж, це дуже добре, „що у Миргороді витягли з мороку фотографію, яка 50 років пролежала під землею, схована від НКВД, але ця обставина не є і не може виступати як доказова. Важливе інше – що на підставі рішення „групи старих петлюрознавців Австралії (хто це?)“ і одностайної думки полтавських істориків (прізвища?) А. Сазанський заявляє – „на фотографії, безперечно, Головний отаман“. Ось так, замість копіткого дослідження – бажання зробити сенсацію.

Напевно є зайвим говорити, що будь-хто з серйозних дослідників-петлюрознавців остерігся б робити такі висновки, але А. Сазанський, який ніколи не належав до їх числа, готовий робити будь-які припущення щодо автентичности „миргородської“ фотографії, точніше тих осіб, які на ній зображені, відтак це та інші подібні твердження А. Сазанського залишаються цілком на його сумлінні.

І насамкінець – можна тільки вітати широку краєзнавче-пошукову роботу, яку провадить А. Сазанський та організований ним дитячий гурток у Миргороді, так само, як і послідовну антикомуністичну поставу А. Сазанського, проте його бажання видати бажане за дійсне, сенсація заради сенсації, як у випадку з цією фотографією, не додає історичної правди, а навпаки – затемнює світлий образ Головного отамана.

Ігор Срібняк,
директор Науково-дослідного центру орієнталістики
ім. Омеляна Пріцака
Національного університету
„Києво-Могилянська академія“,
Київ

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Головний уряд УНСоюзу відбув річні наради на Союзівці

(Закінчення зі стор. 1)

нарних нарад Головного уряду. Висліди були успішними у плянуванні майбутнього УНСоюзу і його видань та Союзівки, що дало підвалини для майбутньої праці на наступні місяці і роки.

Присутніми на нарадах, крім трьох згаданих членів екзекутиви, були також члени екзекутивного уряду – перший заступник президента Михайло Козюпа, другий заступник президента Евген Осціславський та директор для Канади Мирон Грох.

На нарадах були також члени Контрольної комісії – Славко Тисяк (голова), Евген Щерба і д-р Василь Шеремета; радні – Мая Лев, Микола Філь, Стефанія Гаврилюк, Ґльорія Горбата, Любов Стрілецька і Андрій Шуль, також була присутня Уляна Дячук, колишній президент і скарбник УНСоюзу, яка тепер є почесним членом Головного уряду. Не змогли прибути на наради радні Андрій Футей, Евген Осідач, Оля Черкас і Люба Понятишин-Кеске.

Учасником нарад була Головний редактор „Свободи" і „Українського Тижневика" Рома Гадзевич. Управитель Союзівки Нестор Паславський звітував перед членами Головного уряду.

Промовляючи до присутніх на зібрані Головного уряду, президент С. Качарай підсумував загальний стан УНСоюзу: „Навіть якщо в минулих трьох роках ми пережили бурхливі економічні події, з високим безробіттям, сягаючим між 9 і 10 відс., УНСоюз все ж таки прямує в доброму напрямку. Продаж забезпечень зростає, як і було заплановано, прихід з інвестицій підвищився, майно збільшилось і якість інвестицій є дуже доброю".

Головний секретар Х. Козак зосередила свій звіт на збільшенні торговельного обігу життєвого забезпечення УНСоюзу і на законтрактованих незалежних продавцях, і підкреслила, що серед працівників Головної канцелярії УНСоюзу є велика кількість тих, що мають право продавати життєве забезпечення, включно з професійним продавцем Юрієм Симчиком. Вона також підкреслила, що УНС постійно перевіряє якість і рати своїх пенсійних грамот і додав кілька нових продуктів, розширюючи можливості вибору для членів.

Головний секретар наголосила: „Життєве забезпечення є головною опорою кожної братської організації, на чому й буде наше головне зосередження в наступному році".

Х. Козак пояснила, що, будучи братською організацією, УНСоюз базується на системі відділів – тепер УНСоюз має 151 відділ у США і Канаді – й тому секретарі Відділів є дуже важливою частиною його праці. Одночасно повідомила, що вибрано кількох нових секретарів і привітала їх в рядах УНСоюзу.

Скарбник Р. Лісович, якої звіт мав назву „На перехресті", повідомила, що минулий рік був особливо викличним, бо зовнішнє довкілля – ринок, конкуруючі сили, економія та вимоги реґулювання мінялися з великою швидкістю. Вона підкреслила, що УНСоюз як організація водночас громадська і забезпеченева мусить володіти внутрішніми та зовнішніми засобами, щоб зустріти ці нові вимоги та виклики.

„Хоч наше завдання – служба громаді і членам залишається незмінним, УНСоюз мусить час до часу накреслити візію своєї майбутности та визначити пляни, як туди дійти. Плянування допомагає запевнити, що наша організація залишається доречною і чуйною до потреб своєї громади і запевняє непохитність та майбутній ріст", – сказала скарбник.

На нарадах Головного уряду (зліва): Уляна Дячук, Микола Філь і Любов Стрілецька. *Фото: Рома Гадзевич*

Головний редактор Р. Гадзевич насвітлила існуючі факти видань УНСоюзу, включно зі змінами працівників і запровадженням від 1 вересня нових цін за передплату друкованих і „онлайн" видань „Свободи" і „Українського Тижневика" (60 дол. для членів УНСоюзу і 70 для нечленів) а також кращої системи розповсюдження обидвох видань. Вона підкреслила важливість обидвох газет для УНСоюзу, звітуючи про кількість матеріялів УНСоюзу, що публікуються на їх сторінках.

У своєму звіті Головний редактор подала декілька важливих віх: 20-річчя Київського пресового бюра УНСоюзу, яке розпочало свою працю в січні 1991 року, зростаючу кількість „читань" в цифровому архіві „Українського Тижневика", що перейшло понад 2.3 млн. до кінця жовтня. Вона висловила щиру подяку всім тим багатьом прихильникам пресового фонду, „Свободи" і „Українського Тижневика", які кожного року дають значні дотації й цим допомагають газетам продовжувати свою важливу працю.

Під час вечері на Союзівці (зліва): Соня Семанишин, Стефанія і Роман Гаврилюки.

Н. Паславський звітував про значний зріст зацікавлення Союзівкою, зокрема серед молодшої ґенерації українців. Для прикладу подав, що, незважаючи на погоду і брак світла через гураґан „Айрін" перед „Днем праці" та несподіваний снігопад перед „Ґаловін", гості Союзівки не відступили і цілі гурти молоді приїхали на Союзівку.

Він також позвітував, що понад 500 дітей, юнацтва та молоді були учасниками різних таборів і майстерень, які відбувалися в Центрі української спадщини на Союзівці літом 2011 року. Це він уважає дуже важливим, бо ці табори в учасників „вирощують зв'язок з Союзівкою та Українським Народним Союзом".

Наради Головного уряду в листопаді 2011 були першими звичайними річними нарадами від Конвенції УНСоюзу в травні 2010 року. Минулорічна нарада членів Екзекутиви, контролерів та радних, вибраних на Конвенції, була тільки спеціяльною нарадою в скороченому форматі.

Цьогорічні наради Головного уряду відкрито, згідно з встановленою традицією УНСоюзу, короткою церемонією біля пам'ятника Тарасові Шевченкові на Союзівці.

Перший день нарад присвячено поодиноким звітам членів Екзекутиви, контролерів і радних, як і докладному звітові Контрольної комісії. Решту нарад зосереджено на праці Комісій.

Комісія братської діяльности зосередилась над способами притягнення нових членів до УНСоюзу і в який спосіб звернути більшу увагу на братську діяльність та корисну працю для членів УНСоюзу і української громади.

Видавнича комісія обмінювалася думками, як збільшити кількість передплатників „Свободи" та „Українського Тижневика", включаючи спеціяльні пільги для нових передплатників.

Комісія Союзівки розглянула діяльність Центру спадщини Союзівки та стан справ Фундації української культурної спадщини на Союзівці.

Фінансова комісія перевірила запропонований бюджет УНСоюзу, який згодом схвалив загальний збір.

На закінчення річних нарад президент С. Качарай сказав: „Я був приємно вражений участю всіх членів загального збору, котрі виявили, що можуть співпрацювати конструктивно та гармонійно для добра УНСоюзу". Його думку пітримала і його колеґа-співробітниця Р. Лісович, заявляючи: „Я особисто дуже вдячна, що ми справді маємо так об'єднаний Головний уряд, вмілих та відданих членів Головного уряду. Ми були спроможні встановити мету і першочерговість та ясне поняття, куди ми маємо вести нашу організацію тепер і в майбутньому. Ми дійшли до спільних заключень стосовно нашої мети і однакових думок щодо стратегій, як їх здійснити. Все це повинно послужити корисно нашим членам".

У. Дячук, почесний член Головного уряду, завважила, що наради проходили в дуже позитивній атмосфері дружби, щирости і відтвердости. Вона поґратулювала Головному урядові і побажала УНСоюзові багато успіхів.

Наступні річні наради Головного уряду УНСоюзу призначено на 30 листопада до 2 грудня 2012 року на Союзівці.

УНСоюз і громада – друзі на життя

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Роман Круцик розповів про Народну війну 1918-1932 років в Україні

ВИПАНІ, Ню-Джерзі. – В Українському Американському культурному центрі Ню-Джерзі 12 листопада голова Київської організації Всеукраїнського Товариства „Меморіял" ім. Василя Стуса Роман Круцик представив нову книгу і виставку „Народна війна. Повстанські рухи у радянській Україні 1918-1932 років".

Громадську зустріч організували 1-ий відділ в Нюарку-Ірвінґтоні Організації Оборони Чотирьох Свобід України (ООЧСУ) та Відділ повіту Моріс, Ню-Джерзі, Українського Конґресового Комітету Америки (УККА) під спонзоруванням УККА та Конференції Українських Державницьких Організацій США, за участи Об'єднання Жінок Оборони Чотирьох Свобід України, Спілки Української Молоді, Товариства колишніх вояків Української Повстанської Армії, газети „Національна трибуна".

Під час громадської зустрічі в Українському Американському культурному центрі Ню-Джерзі (зліва): Михайло Козюпа, Роман Круцик, голова Відділу Ню-Джерзі Українського Конґресового Комітету Америки, Іван Буртик.
Фото: Левко Хмельковський

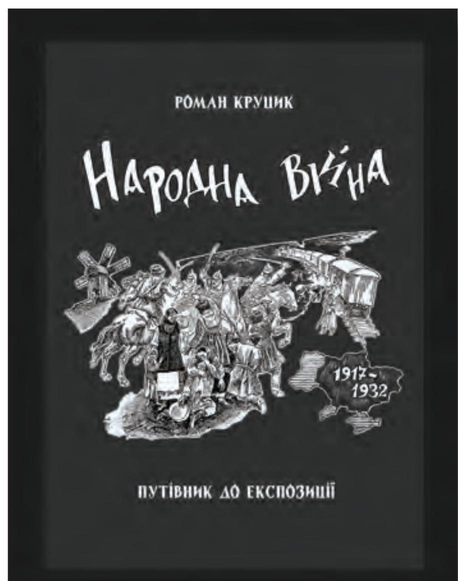

Обкладинка Книги „Народна війна. Повстанські рухи у радянській Україні 1918-1932 років".

Зустріч відкрив голова 1-го відділу ООЧСУ Михайло Козюпа, який представив Р. Круцика і розповів про нього. Р. Круцик закінчив у Львові залізничний технікум і юридичний факультет університету, був організатором „Меморіялу" у Львові та Івано-Франківську, проводив розкопи масових поховань жертв НКВД в Дем'янову Лазі, був одним з засновників Конґресу Українських Націоналістів, Київської організації „Меморіял" та Інституту національної пам'яті.

Р. Круцик розповів про успіх пересувної виставки „Забуттю не підлягає", яка у 2003 році побувала також у США. Виставка відкрила людям жахливу правду про злочин комуністичного режиму – Голодомор-геноцид 1932-1933 років в Україні.

Метою нової виставки про повстанські рухи в Україні 1918-1932 років було відкриття правди про народну війну проти більшовицького режиму і її придушення московським урядом.

Р. Круцик провів дослідження у 18 обласних архівах і скопіював понад 70 тис. документів, головні з яких покладені в основу виставки і наведені у книзі. Це дослідження було особливо важливим ще й тому, що Україна і світ усе більше дізнаються про діяльність Української Повстанської Армії в роки Другої світової війни, а Народна війна 1918-1932 років залишається невідомою, тому що майже всі її учасники загинули, пам'ять про них стерта владою, а документи засекречені.

Дослідження виявило 268 збройних повстань, задокументованих радянською службою безпеки. До цього числа не включено тисячі стихійних вибухів в окремих селах, які влада називала „волинками".

На придушення збройного опору населення України з Росії було перекинуто велике військо – з'єднання Червоної Армії, Державного політичного управління, залучено місцеві збройні формування. Карателі розгорнули масову аґентурну мережу в лавах повстанців. Коли ж Москва з'ясувала, що не може подолати збройний опір, то вдалася до винищення українського села голодом.

На підставі досліджень в Києві створено Музей радянської окупації, який щороку відвідують в середньому 15 тис. школярів і студентів.

На зустрічі відбулась активна дискусія з обговорюваної теми. Виставка демонструвалася на екрані під час спільної розмови.

Р. Круцик відповів на кілька моїх запитань для тижневика „Свобода":

– В Україні сталися тривожні зміни щодо поширення історичної правди про Голодомор-геноцид та інші злочини комуністичного режиму. Як це позначилося на діяльності Товариства „Меморіял"?

– „Меморіял" налічує понад 500 членів, які зареєстровані у Товаристві. Діє ряд відділів, серед яких особливе значення має Інформаційний центр розсекречених документів, у якому відвідувачі можуть ознайомитися з історичними матеріялами в електронному запису.

Діють 10 пересувних виставок. Маємо близько 1,000 кінофільмів. Коли проводилося розстеження злочину Олексія Пукача на місті вбивства Ґеорґія Ґонґадзе, один з учасників таємно передав нам запис цієї події.

Ми відчуваємо певний тиск влади, зменшення числа відвідувачів музею, але своєї діяльности не припинимо.

– Чи Ви маєте відчуття особистої небезпеки?

– Цей фактор завжди присутній. Під час розкопів Дем'янового Лазу на мене тричі влаштовували автонаїзди. У Києві виявилося багато недругів Музею радянської окупації. Коли його пікетували представники Союзу радянських офіцерів, ми запросили їх до експозиції, де почули заяву, що цей музей слід закидати ґранатами.

Невдоволена нашими діями Москва. Один з комітетів Державної Думи Росії ухвалив заяву з вимогою закриття музею.

– Які Ваші дальші пляни?

– Ми повинні виходити в світ з історією України, щоб міжнародна громадськість дізналася не лише про Голодомор, а й про збройний опір окупації України Росією, численні злочини Москви. З цією метою в Канаді перекладають англійською мовою книгу про Народну війну 1918-1932 років.

Левко Хмельковський

Книгу „Народна війна. Повстанські рухи у радянській Україні 1918-1932 років" можна придбати за 25 дол. в Головній управі Організації Оборони Чотирьох Свобід України. Адреса: ODFFU, P.O. Box 304, Cooper Station, New York, NY 10276.

На засіданні дискусійного клюбу

ПАРМА, Огайо. – На засіданні дискусійного клюбу при Шевченківському домі 21 вересня, яке відкрила голова клюбу Іванна Шкарупа, постійний ведучий клюбу, редактор Радіохвилі „Україна" та газети „Вісті УЗО" Петро Твардовський представив доповідача – пароха Української греко-католицької церкви Покрови Пресвятої Богородиці о. Михайла Дроздовського.

Доповідач о. М. Дроздовський проаналізував сучасне становище в українському суспільстві, навів безпрецедентні факти корупції на усіх рівнях влади, переслідування політичних опонентів, наступу на свободу слова і демократію, втручання Росії в справи Української держави і Церкви.

У своєму виступі В. Романчук навів ряд позитивних і неґативних тенденцій в царині сучасної української освіти, культури та національно-патріотичного і духовного життя українців. Відтак відбувся обмін думками з обговорюваних питань.

Учасники засідання переглянули відеофільм про Україну, який представила Ірина Міґелич. За кавою і тістечками, якими пригощали гостинні союзянки 33-го Відділу Союзу Українок Америки, ще довго тривали щирі розмови.

Шевченківський дім у Пармі, Огайо.

Шевченківський дім споруджений в 1993 році з ініціятиви і під безпосереднім патронатом Владики Роберта Москаля і призначений для незаможних людей пенсійного віку. Його заселили переважно українські еміґранти, які прибули до США після Другої сітової війни, а також вже в роки Незалежної України.

До їхніх послуг є затишні помешкання, простора заля для зібрань і різних імпрез, велика площа для авт і впорядкована та доглянута прибудинкова територія. Дбайливі господарі облаштували городи з помідорами, картоплею, цибулеюGlueck, .

Відразу після заселення Шевченківського дому дискусійний клюб організували Роман Грабець та Іван Фур, який став першим його головою. Після нього головували Р. Грабець, Роман Стахур і тепер – І. Шкарупа. З часу заснування клюбу щомісяця відбуваються цікаві дискусії, зустрічі з відомими людьми, демонструються документальні і художні фільми про Україну.

Дискусійний клюб давно вже вийшов за рамки Шевченківського дому, бо збираються на його засідання не лише мешканці цього будинку, а й українські еміґранти з усієї округи Великого Клівленду.

Василь Романчук

Гарвардський історик С. Плохій виступив в Альбертському університеті

ЕДМОНТОН, Альберта. – 6 жовтня професор катедри історії України ім. Михайла Грушевського Гарвардського університету д-р Сергій Плохій узяв участь у презентації нових видань Канадського інституту українських студій (КІУС) при Альбертському університеті, а наступного дня виголосив доповідь про Ялтинську угоду 1945 року.

Презентація почалася з обговорення останнього виданого тому „Історії України-Руси" Михайла Грушевського (том 9, книга 2, частина 2), підготовленого Центром досліджень історії України ім. Петра Яцика при КІУС.

У вступному слові директор Центру д-р Франко Сисин розповів про важливість проєкту перекладу творів М. Грушевського, його здобутки й перспективи. Він відзначив, що до успішного завершення проєкту причинилися Марта Олійник з Монреалю (перекладач), д-р Марко-Роберт Стех (директор Видавництва КІУС та керівник проєкту М. Грушевського), київський історик Ярослав Федорук (редактор-консультант), Мирослав Юркевич (старший редактор Видавництва КІУС) та ін.

Д-р Ф. Сисин також відзначив, що проєкт перекладу творів М. Грушевського був би неможливий без щедрої підтримки української громади. Кожен том був фінансований окремими доброчинцями. Зокрема останній том підтримала д-р Марія Фішер-Слиж, педіятр-пенсіонер і відомий меценат, присвятивши його пам'яті батьків, д-ра Адольфа та Ольги Слижам.

У своїй аналізі нового тому М. Грушевського д-р С. Плохій порівняв зліт і падіння козацької держави з подібною долею Української Народної Республіки. Пишучи свою історію й аналізуючи, чому були змарновані здобутки Богдана Хмельницького, М. Грушевський, очевидно, був під впливом недавнього краху української держави 1917–1920 років, яку він певний час очолював. Головна причина поразки, на його думку, полягала у зрадницькій політиці козацької еліти щодо мас та уступках новій російській адміністрації. Таке бачення української історії було зумовлене народницькими поглядами М. Грушевського, які панували в українській історіографії XIX ст.

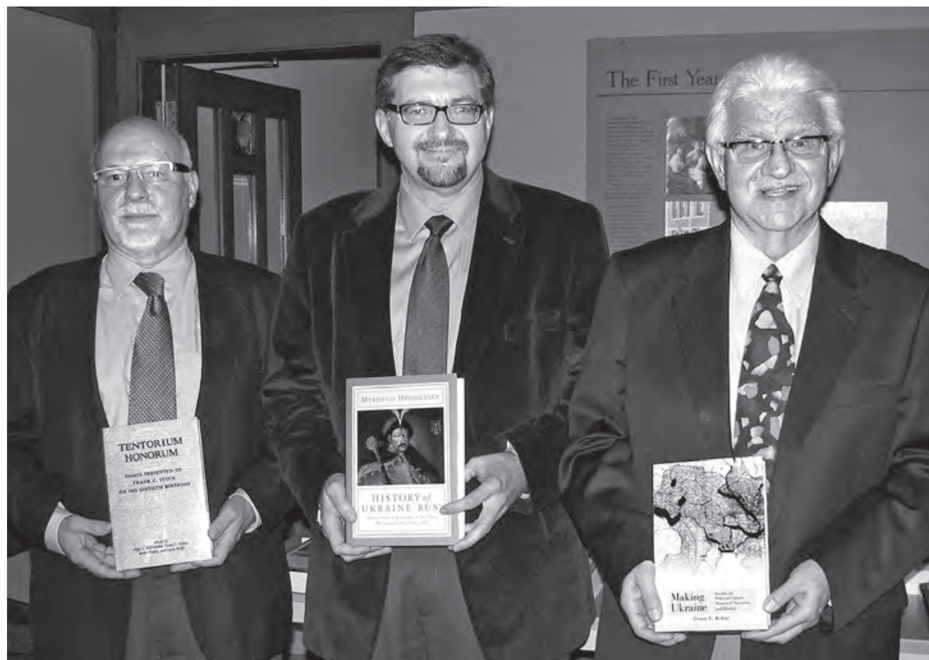

Під час презентації нових видань Канадського інституту українських студій (зліва): Франко Сисин, Сергій Плохій і Зенон Когут.

Як далі зазначив д-р С. Плохій, ця народницька традиція була підважена новою, державницькою, школою на початку XX ст. Найпомітніше вона представлена у працях історика і державного діяча В'ячеслава Липинського та далі розвинута науковцями української діяспори, які підкреслювали провідну ролю еліти у формуванні української нації.

Дихотомія „народницький/державницький" дозволила проф. С. Плохієві плавно перейти до книги директора КІУС Зенона Когута „Making Ukraine: Studies on Political Culture, Historical Narrative and Identity" („Творення України: студії з політичної культури, історичного наративу та ідентичности"). Саме з державницькою історіографічною традицією пов'язав доповідач інтелектуальні витоки даної праці. У своїй книзі д-р З. Когут стверджує, що українську еліту не можна розглядати просто як експлуататорів, а й як провідників, які зазнали невдачі через несприятливі історичні обставини. Автор показує, що процес формування української ідентичности був складним, пов'язаним з західніми впливами і власними традиціями

У рамках конфлікту „народницький-державницький" д-р С. Плохій розглянув внесок до української історичної науки д-ра Ф. Сисина. „Tentorium honorum" – під такою назвою вийшов спеціяльний випуск „Журналу українознавчих студій" (т. 33-34), виданий КІУС на пошану проф. Ф. Сисина з нагоди його 60-річчя. Це чотиритомне видання на 628 сторінок містить 33 статті на історичні теми, написані його колеґами з Канади, України, США, Польщі, Австрії, Великобританії та Росії. Збірка також містить біографічний есей про проф. Ф. Сисина, вибрану бібліографію його праць та 34 рецензії на книги в ділянці українських студій.

7 жовтня проф. С. Плохій говорив про ролю Ялтинської угоди 1945 року та її вплив на повоєнну організацію світопорядку, зокрема у Східній Европі. Ця доповідь базувалася на його широко визнаній книзі „Yalta: The Price of Peace" („Ялта: ціна миру", 2010), номінованій на премію ім. Лїонела Ґелбера.

Підважуючи міти холодної війни про Ялту, д-р С. Плохій розглянув цілу низку складних питань, пов'язаних з угодою. З одного боку, вона поділа світ на східню і західню сфери впливу та леґітимізувала репатріяцію колишніх радянських громадян, багато з яких потрапили до Ґулаґу. З іншого боку, угода забезпечила довготривалий міжнародний мир, визначила стабільні кордони (зокрема нинішній кордон західньої України) та створила Організацію Об'єднаних Націй, мандатом якої є ґарантування системи колективної безпеки.

Переоцінка д-ром С. Плохієм Ялтинської конференції базувалася на нових документах з архівів США та Великобританії, а також раніше недоступних радянських документів.

Обидва заходи були співспонсоровані Канадським інститутом українських студій та відділом історії і клясичних студій Альбертського університету.

КІУС

Конференція з проблем музеїв та архівів відбулася в Клівленді

Олег Махлай

КЛІВЛЕНД. – 16-19 вересня відбулася конференція представників українських музеїв та архівів у США. Її організував Український музей-архів (УМА) при підтримці щедрого ґранту в сумі 5,000 дол. від Української Національної Кредитної Асоціяції. На конференції були представлені 10 українських американських організацій – Наукове Товариство ім. Шевченка, Український інститут та Український музей з Ню-Йорку, Український національний музей з Чикаґо, Український американський архів і музей з Дітройту, Український музей і бібліотека з Стемфорду, Конектикат, Український музей з Савт-Бавнд- Бруку, Ню-Джерзі, Юрій Добчанський, спеціяліст з каталогізації в Бібліотеці Конґресу з Вашінґтону та Володимир Пилишенко з Рочестеру, Ню-Йорк, – приватний колекціонер та громадський діяч.

В умовах послідовного і систематичного нищення радянською владою української культурної спадщини ці заклади разом з багатьма приватними особами взяли на себе обов'язок її збереження. Зараз українська культура в Україні і за ї межами живе і процвітає. Тому УМА вирішив зібрати представників українських американських закладів для обговорення питань керівництва, співпраці, збирання фондів, діяльности відповідно до реалій XXI ст.

Під час вечірнього прийняття президент Ради директорів УМА Дарія Ковч-Якубович привітала учасників і гостей. Потім виступив бандурист Олег Махлай, музичний куратор УМА, відбулися екскурсії по музею.

У нарадах дводенної конференції, що відбувалася в історичній аркаді готелю „Hyatt" в центрі Клівленду, учасники обмінялись інформацією та обговорили пляни на майбутнє. Ілейн Волошин і Таня Яросевич вели жваву і відкриту бесіду про утримання архівів, керування, збір фондів та колекції. Учасники домовилися про створення спільного каталогу та координований підхід до відзначення 200-річчя з дня народження Тараса Шевченка в 2014 році. Куратор УМА Аніза Кравс очолила ювілейний шевченківський комітет.

Таня Яросевич

Учасники конференції відвідали „Український культурний сад" та оглянули „Українське село" в Пармі. Після цього при спільній вечері вони мали нагоду познайомитися ближче та дізнатися більше про музеї та архіви, які вони представляють.

На закінчення конференції куратор Стемфордського музею і бібліотеки Любов Волинець запросила всіх зустрітися наступного року в Стемфорді, Конектикат. Учасники одноголосно ухвалили цю пропозицію.

Юрій Добчанський

Відбулася конференція шкіл українознавства

Учасники 35-ої вчительської конференції шкіл українознавства в Америці.

ЕЛЕНВІЛ, Ню-Йорк. – 7-9 жовтня на оселі Спілки Української Молоді відбулася 35-та вчительська конференція шкіл українознавства в Америці. В ній взяли участь 49 делеґатів з різних штатів країни, члени управи Шкільної Ради, директори шкіл і вчителі.

Конференція розпочалася нарадами директорів та педагогічних дорадників, під час якої голова Шкільної Ради д-р Євген Федоренко представив нову директорку школи українознавства СУМА в Ню-Йорку Ирину Чуян і заступника директора школи в м. Чикаґо, Ілиной, Зоряну Ольшанівську.

Д-р Є. Федоренко розповів про стан шкіл українознавства в Америці, які належать до системи Шкільної Ради, загалом це 40 шкіл і понад 2,500 студентів. Кількість шкіл зростає, все більше дітей записується до українських суботніх шкіл. Більшість вчителів належить до „четвертої хвилі" еміґрації, майже всі з вищою освітою. Чимало вчителів і 12 директорів шкіл — це колишні випускники шкіл українознавства, педагогічні кваліфікації вони набули на вчительських курсах, які кожного року, вже впродовж 27 років, відбуваються на Союзівці.

Пізніше звітували директори шкіл про кількість дітей і вчителів в школі. Особливої уваги набула тема кредитів до коледжів і університетів за диплом школи українознавства. Також порушувалося питання веб-сторінок шкіл українознавства, де вчителі і директори могли б обмінюватися досвідом.

Проф. Є. Федоренко пригадав директорам, що предмет „релігія" рішенням минулої конференції було замінено на „християнську етику", оскільки до шкіл українознавства записуються діти різних віросповідань. Деякі школи п'ятдесятників, які діяли самостійно при молитовних будинках, тепер прилучилися до системи Шкільної Ради і вживають її програми і підручники.

В суботу, 8 жовтня, приїхали ще багато вчителів з різних шкіл. Д-р Є. Федоренко офіційно відкрив роботу 35-ої конференції вчителів шкіл українознавства.

Хвилиною мовчання присутні вшанували пам'ять колишніх директорів і вчителів, які відійшли у вічність минулого року — довголітнього директора школи в Пасейку, Ню Джерзі, адміністратора курсів підвищення кваліфікації вчителів (1985-2005) та довголітнього члена Управи Шкільної Ради (понад 30 років) Стефанію Квасовську; заступника голови Шкільної Ради, директора школи українознавства в Гартфорді, Конектикат (1964-1989) Олександра Пришляка; колишнього директора школи в Сиракюзах, Ню-Йорк, Лесю Фенцор; відомого педагога і довголітнього викладача української культури в школі Товариства Об'єдання Українців Америки „Самопоміч" в Ню-Йорку Євстахію Гойдиш.

Наголосивши на значенні вчительських конференцій, д-р Є. Федоренко з приємністю відзначив, що багато відомих в Америці людей — це вихідці шкіл українознавства: адмірал Борис Люшняк, астронавт Гайді Стефанишин-Пайфер, ректор Українського Католицького Університету у Львові о. д-р Борис Ґудзяк, колишній президент Світового Конґресу Українців Аскольд Лозинський.

Після головної організаційної частини учасники конференції розділилися на групи. Групу вчителів старших кляс очолив д-р Юрій Гаєцький, молодших кляс — директор школи українознавства у Філядельфії Ольга Костів.

Д-р Ю. Гаєцький на сесії учителів вищих кляс розвинув тему матуральних іспитів. Додаткову інформацію подав д-р Роман Брух, член Управи Шкільної Ради та вчитель географії в школі ім. Лесі Українки в Моріс Кавнті, Ню-Джерзі. Ярослав Березовський з Дітройту розповів про педагогічного дорадника їхньої школи, відомого професора мови та літератури Асю Гумецьку, представив її нову збірку — вибрані праці і прочитав одну з них („Молитва за батька").

Д-р Ігор Мірчук з Філядельфії, автор підручників з культури для шкіл українознавства, провів практичну лекцію „Як викладати музику, щоб було цікаво і практично". Лекція перепліталася з музикою Миколи Лисенка.

Сесією молодших кляс керувала член управи Шкільної Ради та директор школи з Філядельфії О. Костів. Надія Ковтун зі школи українознавства в Пасейку, Ню Джерзі, прочитала доповідь „Елементи християнської етики на лекціях в школі українознавства".

У своїй лекції „Специфіка вивчення української мови як чужоземної" Лідія Кухта з Йонкерсу, Ню-Йорк, подала результати дослідження в Університету ім. Дж. Мейсона: учні, які раніше не були англомовними і стали навчатися тільки англійською мовою, потребують в середньому сім-10 років, щоб наздогнати своїх однолітків. В той же час учні, яким матеріял подавався і англійською, і рідною мовою, потребують тільки чотирисім років.

Цікавим і цінним учительським досвідом поділилися Віктор Курилик (Ню-Йорк,) Юрій Косачевич (Випані, Ню-Джерзі) Стефанія Шкафаровська Світлана Хмурковська (Йонкерс, Ню-Йорк), Ганна Кріст (Пасейк, Н.Дж), Марія Поліщук (Джерзі-Ситі)

Третій день конференції, 9 жовтня, був присвячений діяльності видатних українських педагогів – Костянтина Ушинського, Софії Русової, Івана Огієнка, Григорія Ващенка, Василя Сухомлинського.

Доповнюючи педагогічний портрет В. Сухомлинського, д-р Є. Федоренко зацитував слова великого українського гуманіста.: „Як без скрипки немає музики, без пензля і фарби – живопису, так без живого, трепетного, хвилюючого слова нема школи, нема педагогіки".

Валентина Каплун,
вчителька Школи українознавства ім. Лесі Українки в Моріс Кавнті, Ню-Джерзі

Christmas with the

KYIV CHAMBER CHOIR

MYKOLA HOBDYCH, *Conductor*

Don't miss the 20th anniversary concert tour of this world-renowned, award-winning Choir.

7:30 p.m.	Thurs. Nov. 24	OTTAWA concert
7:30 p.m.	Fri. Nov. 25	KITCHENER-WATERLOO concert
7:30 p.m.	Sat. Nov. 26	ST. CATHARINES concert
3:00 p.m.	Sun. Nov. 27	TORONTO concert
7:15 p.m.	Tues. Nov. 29	NEW YORK concert
7:30 p.m.	Wed. Nov. 30	HARTFORD concert
7:30 p.m.	Fri. Dec. 2	WASHINGTON concert
7:30 p.m.	Sat. Dec. 3	PHILADELPHIA concert
4:00 p.m.	Sun. Dec. 4	ROCHESTER concert

"The Kyiv Chamber Choir achieved perfection — a remarkable performance."
—NEW YORK POST

"The Kyiv Chamber Choir — what singers they are!"
—WASHINGTON POST

"Hear what the critics & audiences were raving about."
—CBC RADIO

"Just one word — superb."
—CLASSICAL 96.3 FM

www.ticketweb.com

TICKETS, GROUP TICKETS & CONCERT INFORMATION CALL PCI, TOLL-FREE:

1-877-266-2557

TICKETS & CONCERT INFORMATION:

www.platinumconcerts.com

TOUR MEDIA SPONSOR: THE UKRAINIAN WEEKLY / SVOBODA

The Ukrainian Weekly www.ukrweekly.com СВОБОДА www.svoboda-news.com

PHOTOS BY ROMAN PETRIW

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Концерт „Енсо-квартету“ відбувся в Українському Інституті Америки

НЮ-ЙОРК. – 5 листопада в музичній серії Українського Інституту Америки відбувся концерт „Енсо-квартету“, який заснував 1999 року челіст Річард Белчер у престижній Музичній школі Єйльського університету. Його співмузикантами стали скрипалі Морін Нелсон і Джан Маркус та альтистка Малиса Рердон. За роки професійної праці вони здобули різні нагороди і поповнили ряд ансамблів, що пропаґують українську музику.

В програмі прозвучали „Квартет ч. 3 з опусу 20“ Йозефа Гайдна, який віддзеркалює рафінованість композиторської іновації, де чельо перестало виконувати функцію генерал-баса, а розгорнуло свої самостійні лінії як рівнорядний член діялогу. Р. Белчер продемонстрував шляхетний звук інструменту. Інтерпретація квартету Й. Гайдна відзначалася драматичним звуком, як підготування до наступного твору.

„Другий квартет“ Бели Бартока – це симбіоза клясичної та народної музики Уґорщини. Музика квартету вражаюче барвиста, з гострими дисонансами та вогненними ритмами, де застосовані різні технічні засоби виконання. Ансамбль проявив обдуманий підхід до музики Б. Бартока та досконало подав її публіці.

Варіяції з „Першого квартету“ Райнгольда Ґлієра прозвучали незвичайно приємно і зрозуміло для наших слухачів, бо тут повсюдно звучав народний мелос. Р. Ґлієр народився в Києві і з ранніх літ був знайомий з народною музикою України, яку використав у своїх композиціях. Крім власних композицій на українську тематику, він оркестрував твори Миколи Лисенка, Кирила Стеценка та інших до концертового виконання. Як педагог, виховав чільних композиторів Бориса Лятошинського, Левка Ревуцького та інших.

Музика Р. Ґлієра вдало збігалася з „Американським квартетом“ Антоніна Дворжака, яким закінчено програму концерту. Цей твір А. Дворжак написав 1893 року під час перебування у Спілвілі, Айова. У ньому композитор ужив афро-американські мотиви, використав співи птахів, які почув в ліску чеського поселення Айови.

В цьому квартеті кожний член ансамблю мав нагоду показати своє уміння. Прекрасна мельодія першої скрипки повторювалася в партії чельо. Альт вів свій діялог з другою скрипкою. Всі інструменталісти – довершені артисти, де кожний може передавати всю музичну пікантерію твору. Цим вони полонили публіку.

Богдан Марків

„Енсо-квартет“ під час концерту в Українському Інституті Америки.
Фото: Володимир Ткаченко

Пісенний альбом Руслани Лоцман

КИЇВ. – 16 жовтня відбулась презентація пісенного альбому лавреата міжнародних та всеукраїнських співочих конкурсів Руслани Лоцман „Обіймаю Україну“.

Р. Лоцман займається вивченням та обробкою, українських стародавніх пісень (науку виконавської майстерности вона отримала від Народної артистки України Ніни Матвієнко).

Докладніше про новий альбом і співачку є на сторінці www.ruslanalotsman.com.ua.

Тетяна Курінна

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ
КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА ФУНДАЦІЯ АМЕРИКИ

20 РОКІВ ВІДРОДЖЕННЯ КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ

ПІДТРИМАЙТЕ РОБОТУ І РОЗВИТОК АКАДЕМІЇ ДЛЯ МАЙБУТНЬОГО УКРАЇНИ

ДЕЯКІ ПОДІЇ 2011 РОКУ

КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ ЗАХИЩАЄ СВОБОДУ І АВТОНОМІЮ

Система освіти України стала головною темою в боротьбі за національну самосвідомість. Проект закону про вищу освіту, запропонований міністром України Дмитром Табачником пролунав як сигнал тривоги і викликав хвилю протестів серед студентів по всій Україні і дебати серед політиків та науковців. Викладачі і студенти Києво-Могилянської Академії закликали до протестів і створення комісії, яка б запропонувала альтернативний законопроект. Києво-Могилянська Фундація та Канадсько-Українська Фундація допомагали у справі міжнародної медіа підтримки у цьому питанні. Києво-Могилянська Академія завжди буде відстоювати права на рівноправний доступ до освіти, підтримувати реформи у галузі освіти та йти до досягнення найвищих стандартів в освіті для інтеграції України у світову спільноту.

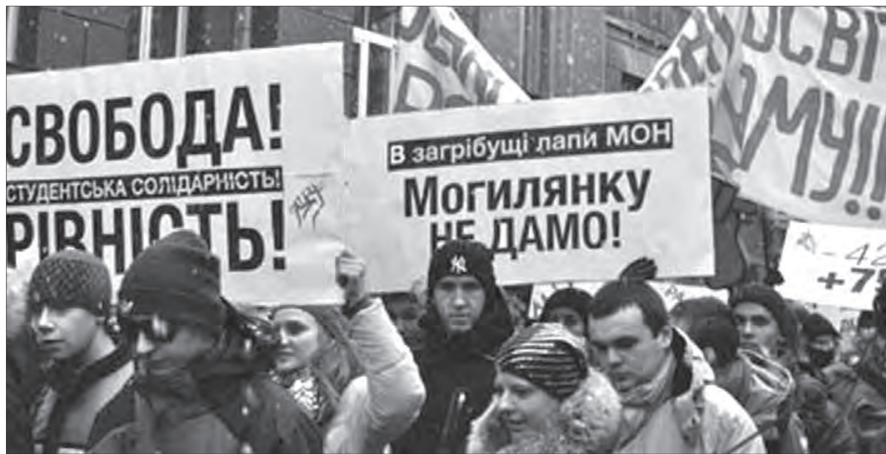

ПРЕЗЕНТАЦІЇ ТА КОНФЕРЕНЦІЇ

Тімоті Снайдер - "Bloodlands" (Криваві землі: Європа між Гітлером і Сталіним) "Зв'язок між націонал-соціалізмом і сталінізмом". Презентація книги відомого історика, професора Єльського університету відбулась в НаУКМА.

Норман Наймарк – "Stalin's Genocides" ("Геноциди Сталіна"). Видавничий Дім "Києво-Могилянська Академія" переклав та видав нову працю одного з найавторитетніших істориків, професора Стенфордського університету Нормана Наймарка українською мовою.

Круглий стіл "Досвід Литви у подоланні наслідків тоталітаризму". У заході прийняли участь посол Литви, історики та політики з української та литовської сторін.

Міжнародна наукова конференція Співпраця СРСР та Німеччини у міжвоєнний період та під час Другої світової війни: причини і наслідки. У Конференції взяли участь дослідники з України, Грузії, Фінляндії, Чехії, Німеччини, Британії, Угорщини, Сербії.

Асоціація випускників Стенфордського Університету провела свою річну зустріч в Києво-Могилянській Бізнес Школі. Цього року Асоціація вибрала Україну щоб ознайомитись з політичними і економічними проблемами пост радянського регіону. Учасники зустрічі ознайомились з роботою Бізнес Школи і визнали високий рівень її програм.

Мортімер Селлерс "Становлення та мета принципу верховенства права". Лекція історика професора права з Балтиморського Університету відбувалася в рамках партнерства з Інститутом відкритого суспільства.

Благодійний концерт для збору коштів на лікування студентів Академії, які проходять лікування від раку і для студента інваліда. Це не перша благодійна акція, яка проводиться для студентів, яким потрібна термінова допомога.

НАГОРОДИ

НаУКМА отримала 1-ше місце в Україні за якістю вступників 2011 року, і за пропагування Європейських студій в Україні **-** Європейська Комісія TEMPUS

КМБШ посіла 1-ше місце в Україні за ефективністю роботи - Kyiv Post та опитування 20 найбільших компаній України.

PhD школу НаУКМА визнано найкращою в офіційному звіті про розвиток PhD програм у країнах сусідах ЄС представленому в Брюсселі. У звіті сказано, що це перша структурована програма, яка може стати моделлю для реформ української системи аспірантури.

Києво-Могилянська Академія отримала 1-ше місце в Україні з гуманітарних спеціальностей серед вищих навчальних закладів - рейтинг журналу "Деньги".

КМБШ піписала угоду з ООН і отримала статус організації, що виконує функції Секретаріату Глобального договору ООН у 2011 році.

НаУМА має ряд нагород і посідає високі місця в різних рейтингах, де Могилянка є найменшим університетом за числом студентів і викладачів. Більшість рейтингів робляться на базі числа наукових публікацій.

Києво-Могилянська Фундація видає Електронну газетку про події в Києво-Могилянській Академії. Всі номера газетки можна знайти на сайті Фундації www.kmfoundation.com

ЕНДАВМЕНТ ФОНД
ПІДТРИМАЙТЕ ЕНДАВМЕНТ ФОНД КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ

Розбудова Ендавмент Фонду сьогодні є найважливішою метою Фундації. Створивши Ендавмент Фонд у своєму імені ви допоможете захистити Університет від втручання уряду, підтримаєте академічну свободу і багато проектів та потреб Університету. Ендавмент Фонд дасть необхідну фінансову незалежність і стабільність на майбутнє. Ваші внески до Ендавмент Фонду допоможуть розбудувати Національний Університет "Києво-Могилянська Академія" і вивести українську освіту на гідний світовий рівень. Ми будемо більше інформувати всіх про Ендавмент Фонд. Із запитаннями просимо звертатись до Києво-Могиялнської Фундації.

ПРОЕКТ "ЕЛЕКТРОННА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ"

Проект ElibUkr «Електронна Бібліотека України» започатковано 2009 року Києво-Могилянською Фундацією за фінансової підтримки Агентства з міжнародного розвитку (USAID) в Україні при підтримці Києво-Могилянської Академії. ElibUkr це загальноукраїнський проект до якого можуть долучитись всі бажаючі університети. За 2 роки до проекту долучилось 15 університетів, понад 200,000 студентів та викладачів отримали доступ до 53 передплачених пректом баз даних. Учасники проекту створюють архіви власних досліджень, що забезпечить інтеграцію української науки до світової спільноти. На порталі проекту також зберігаються матеріали з розсекречених архівів СБУ. Перші два роки проект фінансувався за рахунок гранту та власних внесків університетів. Просимо підтримати цей проект, оскільки без доступу до інформації неможливо побудувати демократичне суспільство. www.elibukr.org

КОНФЕРЕНЦІЯ "ШЛЯХИ СВОБОДИ"

У Києво-Могилянській Академії відбулася Міжнародна конференція «Шляхи свободи», присвячена 20-й річниці незалежності України та 20-й річниці відродження Академії. Конференція була організована для обговорення розвитку України, здобутків та проблем її освіти та вироблення рекомендацій щодо реформування вищої освіти. Могилянка є центром та ініціатором дискусій щодо шляхів реформування освіти, необхідності інтеграції України до світового наукового суспільства. Головним завданням Конференції було проаналізувати завдання, що постають перед системою освіти в державі та дати рекомендації до проекту нового Закону України «Про вищу освіту», привернути увагу експертів до необхідности реформ. Багато уваги було присв'ячено питанням інтеграції України до ЄС та ролі університетів, як ключових факторів, що впливають на інтеграційний процес. У конференції взяли участь представники ЄС, посли США, Канади, Франції, Австрії, Польщі, представники провідних університетів України, Польщі, Франції, Канади, Грузії та США.

Президент НаУКМА Сергій Квіт та доповідач з США Віліям Ґлісон виступають разом з учасниками круглого столу

ПРОЕКТ "РЕСТАВРАЦІЯ"

Києво-Могилянська Академія розпочала чотирирічний проект "РЕСТАВРАЦІЯ", спрямований на порятунок 11 історичних і архітектурних пам'яток, розташованих на території Університету. Першим етапом проекту буде відновлення Староакадемічного Мазепиного корпусу, збудованого в 1704 році гетьманом Іваном Мазепою. Перший благодійний вечір цього проекту відвідали посли Західніх країн та Європи, члени парламенту та президентської адміністрації, журналисти, політики, випускники та батьки студентів. На проект «РЕСТАВРАЦІЯ» свій внесок вже зробили близько 100 благодійників. Підтримавши цей проект ви покладете власні цеглинки у відновлення української історії. Чеки можна висилати до Києво Могилянської Фундації на адресу P. O. Box 46009, Chicago, IL 60646. Більше інформації про цей проект можна знайти www.ukma.kiev.ua/1stor/blago_proekt.html.

ВИПУСКНИКИ

Випускники Академії створили Ендавмент Фонд та кілька грантів. Вони щороку проводять благодійні вечори. Цього року зібрані під час благодійного вечора гроші були призначені на оплату електронних баз даних для НаУКМА. Останніми новинами від Асоціації випускників є те, що *Тарас Лукачук*, став виконавчим директором Kraft Foods у Центральній Європі та Азії, а *Святослав Комаха* очолив Google Україна. Більше інформацій можна знайти на сайті www.kmaalumni.org.ua

Києво-Могилянська Фундація Америки зареєстрована як благодійна організація під кодексом 501(c)(3). Згідно податкового законодавства Ваші пожертви можна відтягнути від податків.
Датки просимо надсилайти: Kyiv Mohyla Foundation of America, P.O. Box 46009 Chicago, IL 60646-0009
Tel.: 773-844-3534, Fax: 773-305-8900, E-mail: mail@kmfoundation.com. Більше інформації можна знайти на нашій веб-сторінці www.kmfoundation.com

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ

ПОДЯКА НАШИМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ

За час від 1 вересня 2010 р. до 1 вересня 2011 р.

Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці висловлює усім своїм жертводавцям щиру подяку за підтримку нашої діяльности. Завдячуючи Вам, НТШ-А має можливість надавати стипендії аспірантам, докторантам, пост-докторським дослідникам, також гранти на підтримку наукових досліджень та освітніх проєктів у галузі україністики, представляти українську тематику на американських і міжнародніх наукових конференціях.

Вагому фінансову підтримку НТШ-А надає на видавничі наукові проєкти в Україні, зокрема Науковому Товариству ім. Шевченка у Львові.

ПРОДОВЖУЄМО ОКРЕМУ ЗБІРКУ НА ПІДТРИМКУ ШЕВЧЕНКІВСЬКОГО ЮВІЛЕЙНОГО ПРОЄКТУ ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ 200-РІЧЧЯ НАШОГО ПАТРОНА.

Стипендії і гранти виплачуємо з іменованих Фондів, що їх записали для НТШ-А патріотичні члени нашої громади. Іменовані Фонди увіковічнюють імена фундаторів і є звільнені від податку. Фонди можуть бути призначені на специфічні проєкти чи теми, або можуть бути вільними.

Як і в попередніх роках, наше спонсорство українознавства в Північній Америці та в Україні в майбутньому залежатиме виключно від щедрости нашої громади, і тому ми закликаємо усіх, хто може собі на це дозволити, збільшити свої пожертви на НТШ-А, записувати на наше Товариство свої спадки, творити при ньому власні іменовані Фонди.

Подаємо список існуючих тепер іменованих Фондів при НТШ-А та їх призначень, згідно з побажаннями фундаторів.

Управа НТШ-А

Пожертви зі спадків

$ 2,797 John Halawaj (estate)

На проєкт «Енциклопедія Української Діяспори»

$ 20,000 The Foundation of Friends of The Encyclopedia of Ukraine

$ 5,000 The Heritage Foundation

На фонд ім. Івана Фізера

$ 4,100 Maria Fizer

$ 250 Irene Fizer, Albert Nigrin

$ 150 Joseph Danko

В пам'ять Левка Майстренка

$ 100 Nina Nalywayko

$ 125 Mary Kramarenko

В пам'ять Михайла Яцюха Michael Jacukh

$ 100 Askold Michael Jacuch

$ 50 Borys Krupa, Bohdan Kusma, Victor Markiw, Julia Nesteruk, Gerald R. Nesteruk, Mr. & Mrs. Rokycky, Roksolana Salak, Frederick Sokolowski, Ukrainian Selfreliance NE FCU

$ 40 Alexander Pryshlak,

$ 30 Eugene Babij, Sam & Penny Grogoza, Wolodymyra Tesluk,

$ 25 Nadia U. Haftkowycz, Patricia Jacuch, George Stachiw, Eugene J. Syrotiuk,

$ 20 Shinurowych, Sokolsky, Eugene Ziurys

В пам'ять Мирослава Зєлика

$ 100 Orest Popovych

На фонд Математичної Олімпіяди

$ 300 Walter Petryshyn

$ 250 Roman Andrushkiw

$ 150 Walter Vasilaky

$ 100 Pavlo Andrushkiw, Rostislav Grigorchuk, Andriy Kovalskyy, Serhiy Levkov, Alexander Melnitchouk, Orest Popovych, Roman Samulyak, Oleh Tretiak, Vasyl Zayachkivsky

$ 50 Roman Brukh, Oleg Mazyar, Dmytro Nykypanchuk, Vladimir Shtelen,

$ 25 Roman Kuc

На фонд Центру Демографічних і Соціо-економічних Досліджень Українців у США

$ 1,000 Oleh Wolowyna

На фонд «Ювілейний Шевченківський Проєкт» до 200-річчя Тараса Шевченка

$ 3,000 Sviatoslav Bozhenko

$ 1,000 Orest Popovych

$ 500 Walter Petryshyn

$ 200 Marta Tarnawsky

$ 100 Daria Dykyj, Oleh Wolowyna

$ 50 Valentina Gluch

На фонд НТШ в Україні

$ 200 Mykola Haliv, Ksenia Lutzky

На підтримку видання українського математичного журналу "SIGMA" (в анг. мові)

$ 1,500 Roman Andrushkiw

$ 250 Leo Chirovsky

$ 200 Andrew Chraplyvy

$ 50 Orest Bedrij

Загальні пожертви

$ 1,000 Ivan Oleksyn, Orest Popovych

$ 982 George & Daria Kulchytsky

$ 800 Walter Petryshyn

$ 500 Leo Chirovsky, Myroslawa Myroshny chenko, Oleh Sklepkovych

$ 400 Ukraininan FCU (Rochester)

$ 250 Stephen Nychay, Suma Yonkers FCU, Oleh Tretiak

$ 210 Stephan Stecura

$ 200 Demus-Trustee Andrew, Roman Andrushkiw, Tatiana Doberczak, Borys Halahan, Boris Hlynsky, John Kark, Alla Leshko, Oles Smolansky, Marta Tarnawsky

$ 150 Mykola Mohuchy

$ 100 Walter Baranetsky, Sviatoslav Bozhenko, Adrian Dolinsky, Daria Dykyj, Slysh Maria Fischer, Mykola Haliv, Alexander Kmicikewycz, Andrew & Tamara Kobziar, Orest Koropecky, Theodor Kostiuk, John Kovalchuk, Julian Kulas, Anna Maksymowych, Leonidas Mostovych, Jaroslaw Oberyszyn, Stephen Olynyk, Anna Procyk, Wolodymyr Rak, John Terlecky, Vasil Truchly, Walter Vasilaky

$ 95 Networ for Good, Andre Yari Skalchuk

$ 50 Roman Alyskewycz, Vera Andrushkiw, Bohdanna Bihun, Zenon Bilinski, Lubomyra Chapelsky, Katria Czerwoniak, Bohdan Futey, Myrom Hnateyko, Wasyl & Olya Ilezyszyn (Dnister), Bohdan & Iwanna Kaczor, Vera Korsun, Natalia Kowal, Laryssa Lysniak, Laryssa & W. Lysniak, Rosemary Madych, Irene Nasaduke, Orest Nebesh, Lydia & Volodymyr Prokop, A.J. Rudyk, Nestor Rychtyckyj, Margarita Shalenko, Christina Shepelavey, Yurii Shevchuk, Nadia Shmigel, Oles Smolansky, Anastasia Sochynsky, Myroslawa Stojko, Alexander Strilbyckyj, Alexander Strilbyckyj, Walter Wolowodiuk

$ 40 Grant Dawson, Grant Dawson, Maria Fischer Slysh, Jaroslaw Kiciuk, Oleh Moroz, Anna Procyk, Tymur Sydor

$ 30 Anna Mychkovsky, Anna Poliszchuk, Halyna Prodaniuk

$ 25 Maria Andrusjak, Victor Babanskyj, Wira Bilinsky, Maria Borkowsky, Wiaczeslaw Cetenko, Bohdan Chudio, Zenon Czornij, Natalia Danylenko, Stephanie Ermolowich, Luba Gawur, Bohdanna Geleta, George Halushynsky, Roman Hryciw, Daria Jarosewich, Nadia Kmeta, Arcadia Kocybala, Bohdan Korzeniowski, Myroslaw Kulynych, Chrystyna Kuzmowych, Ronald Liteplo, Nadia Nimylowycz, Rodion Palazij, Borys Pawluk, Alexander Pryshlak, Alexander Rivney, Olena Saciuk, Wolodymyr Slyz, Mykola Stasiw, Irenaeus Yurchuk, Borys Zacharchuk

$ 20 Olha Breslawec, Bohdan Kazanniwsky, Volodymyr Kushnir, Maria Lozynskyj, Alexander Poletz, Stefania Semuschak, Maria Teslenko

$ 15 Mykola Lawrin, Peter Leshchyshyn, Ivan Lobay, Michael Wasylyshyn, Valentyna L. Yermolenko

$ 10 Oksana Asher, Roman Hac, Peter Hrycak, Nadia Jaworiw

СТИПЕНДІЙНІ ФОНДИ НТШ-А

Петра АНДРУСЕВА	- мистецтво
Осипа АНДРУШКОВА	- допомога бібліотеці
Дмитра БОБЕЛЯКА	- вільний
Ореста і Марії ГЛАДКИХ	- мистецтво, архітектура
Михайла ГРУШЕВСЬКОГО	- історія України
Наталії ДАНИЛЬЧЕНКО	- вільний
Олени ДЖУЛЬ	- перекладницька і видавнича ділянки
Василя і Софії ДМИТРЕНКІВ	- видавнича ділянка
Ксені КАЛМУК	- література
Константина КЕБАЛА	- медицина
Остапа КОТИКА	- історія Українських Січових Стрільців
Юрія КУЗЕВА	- видавнича діяльність і стипендії
Ярополка ЛАСОВСЬКОГО	- музична освіта
Івана ЛЕСЬКА	- вільний
Марка ЛЕПКОГО	- медицина
Ірини і Євгена МЕЛЬНИКІВ	- стипендії
Петра і Ольги МОЦЮКІВ	- видавнича ділянка, конференції
Володимира ОЛЕЙКА	- право
Любомира і Лариси ОНИШКЕВИЧІВ	- українська мова
Ярослава ПАДОХА	- право
Зенона і Юлії ПЕТЕШІВ	- музика (скрипка)
Володимира ПЕТРИШИНА	- математика
Ореста ПОПОВИЧА	- українська термінологія і правопис
Володимира і Ольги ПРОКОПОВИХ	- стипендії
Володимира і Анни РАКІВ	- економія, медицина, право
Івана РОМАНЮКА	- видавнича ділянка
Антона САВИЦЬКОГО	- вільний
Ярослави СИДОРАК	- вільний
Константина і Ольги СРІБНОЇ-РОГОЗИНСЬКИХ	- право, медицина
СУЖА	- журналістика
Українського Дому, Флінт, Мі	- історія визвольних змагань
Івана ФІЗЕРА	- українська література
Івана і Елизавети ХЛОПЕЦЬКИХ	- укр. і англомовні видання
Миколи ШПЕТКА	- допомога православним священникам
Ірини ЩЕРБАНЮК	- стипендії
НТШ-А	- вільний

Виставка творів художника Бориса Косарева відбудеться в Ню-Йорку

Борис Косарев. Ескіз декорації до вистави "„Хубеане". 1923.

Борис Косарев. „Три присілки, два села". 1921. Папір, туш, акварeля.

НЮ-ЙОРК. – Перший всебічний показ робіт мистця аванґарду Бориса Косарева „Харківський модернізм, 1915-1931" відбудеться в Українському Музеї з 4 грудня цього року по 2 травня 2012 року. Виставка включає 82 графічні роботи маловідомого учасника східньоевропейського руху модернізму, який пережив сталінські винищення української інтеліґенції у 1930-ті роки.

Б. Косарев (1897-1994) був сучасником видатних харківських мистців Давида Бурлюка (1882-1967), Володимира Татліна (1885-1953) та Іллі Рєпіна (1844-1930), а також уславлених українських мистців, як Казимир Малевич (1879-1935) та Олександр Архипенко (1887-1964).

Прекрасний графік, живописець, театральний сценограф, фотограф та книжковий ілюстратор, Б. Косарев працював з такими світилами, як театральний режисер Лесь Курбас (1887-1937), поет Володимир Маяковський (1893-1930), новатори кіно Олександер Довженко (1894-1956) і Сергій Айзенштайн (1898-1948). Серед харківських колеґ аванґарду Б. Косарев тісно співпрацював з Володимиром Бобрицьким, який згодом еміґрував до Ню-Йорку і здобув визнання як ілюстратор під псевдом

(Закінчення на стор. 20)

Борис Косарев. Ескіз „Велика літера О". 1917. Папір, кольоровий олівець.

Борис Косарев. Ескіз „Ейфелева вежа. 1922. Папір, акварeля, ґваш.

СПОРТ

Поразка і дві перемоги в змаганнях „Чорноморської Січі"

„Чорноморська Січ" – „Гоу Сакер" СК	2:3
„Чорноморська Січ" – „Бриджвотер Метро Стар"	5:0
„Чорноморська Січ" – „Парсипані Блю"	2:0

Змагання з футболу команди „Чорноморська Січ" в чемпіонаті Супердивізії „Ґарден Стейт Ліґи" відбулися 3 листопада на виїзді, у Бриджвотері. „Січовики" показали гарну гру. Вже на початку зустрічі „Ч. Січ" вела з рахунком 1:0. Ґоль забив Данило Левицький.

Наприкінці першої половини гри господарі зуміли вирівняти вислід – 1:1. Початок другої половини суперники розпочали двома ґолями, після яких грали в обороні, бажаючи утримати переможний вислід. „Січовики", у свою чергу, перейнявши ініціятиву, в більшості часу володіли м'ячем і знизили рахунок – 2:3. Ґоля забив Дмитро Терещук.

6 листопада дружина „Ч. Січі" знову відвідала Бриджвотер. Цим разом зустріч відбулася за чашу з місцевим клюбом „Бриджвотер Метро Стар". В цих змаганнях „січовики" мали перевагу в грі і Д. Левицький протягом зустрічі забив чотири ґолі. Фінальний вислід – 5:0 встановив Д. Терещук.

12 листопада „січовики" провели другі змагання за чашу, цим разом у незвичному часі о 8-ій год. ранку. Суперником „Ч. Січі" був клюб „Парсипані Блю", який виступає в „Норт Джерзі Сакер Лізі". У грі з українськими футболістами господарі відзначалися швидкістю і створили декілька грізних моментів, які успішно ліквідував воротар.

„Січовики" у свою чергу грали більш технічно, дорівнювали суперникам у швидкості та завзятості. Перший ґоль забив Д. Левицький на початку першої половини. Наприкінці другої половини Д. Терещук встановив вислід зустрічі – 2:0.

Прихід нового тренера Богдана Куцини вніс до дружини більше ентузіязму та тактичних новинок, завдяки яким „січовиків" у збірній УСЦАК-Схід у найбільшій мірі причинилися до здобуття чемпіонату діяспори. Тепер ці проблиски ми бачимо в ліґових іграх та в змаганнях за чашу.

Склад дружини: Олександер Макдоналд, Андрій Кудрик, Степан Колодій, Андрій Мандзій, Андрій Панас, Микола Куцина, Андрій Галь, Роман Табачук, Д. Левицький, Д. Терещук, Анатолій Сен, Марко Гординський, Роман Палилик, Салія Кудієрі, Лаврент Делявак, Дідієр Лоза. Тренер – Б. Куцина. Управитель дружини – Микола Гординський.

Омелян Твардовський

Старий паротяг знову на рейках

Відновлений паротяг Су-251-86. Фото: Олександер Костирко

ЦВІТКОВЕ, Черкаська область. – Шанувальники історії залізниці оновили і ввели в дію пасажирський паротяг Су-251-86, вік якого сягнув 62 років.

Голова Асоціяції збереження історії залізниць України Олександер Ґопкало розповів:

„Паротяг спочатку потрапив на колишню Сталінську залізницю, яка тепер має назву Придніпровської залізниці. А це одна з шести залізниць України. Машину використовували у Мелітополі. З часом на залізницю прийшли тепло- та електровози.

Три роки тому пасажирський паровоз викупила наша Асоціяція. Замінили ходову частину та полагодили котел. Працювали 50 ентузіястів-залізничників. На початку листопада паротяг пішов до Львова, на святкування 150-річчя прибуття першого потягу в Україну. Хочемо у Цвітковому збудувати музей діючих льокомотивів. Це буде його перший експонат, а ще три – в стадії приготування".

Олександер Костирко

Виставка творів...

(Закінчення зі стор. 17)

„Бобрі".

„На батьківщині Б. Косарева майже не знають. Ця перша за весь час виставка його робіт проливає світло на гідний подиву талант і розкриває глибинний зв'язок мистця з Харковом, його улюбленим містом і джерелом його творчого надхнення", – розповідає Марія Шуст, директор Українського Музею.

Виставка повернеться в Україну, її буде показано в Харківському музеї у 2012 році. Хронологія виставки збігається з періодом, коли Харків був столицею України (1919-1934), а конструктивізм набув статусу естетики ідеології. То був також період українізації – державної політики, що заохочувала піднесення національної культури, відродження, яке у 1930-ті роки та ж держава розчавила кількома хвилями організованих „чисток" серед української інтеліґенції. Але за свій короткий розквіт українізація принесла з собою справжній мистецький і культурний ренесанс, сполучившись з ґльобальним модернізмом через естетику конструктивізму.

Захищений від надмірної уваги влади своєю роботою театрального сценографа й викладача, яку не полишав аж до смерті 1994 році, Б. Косарев зміг вижити у сталінських „чистках" і репресіях, свідомо залишаючись у тіні.

На жаль, його власна скромність, разом з політичною атмосферою часу, спричинилися до того, що як учасник модерністичного руху Б. Косарев ледве відомий.

Майже так само, як Анатоль Петрицький (1895-1964), чиї роботи газета „Ню-Йорк таймс" 4 листопада 2006 року назвала „несподіваним і щасливим відкриттям" (Grace Glueck. „Ukrainian Modernists, All Alone, Here at Last." („Українські модерністи, нарешті самі і з нами". Б. Косарев і його мистецтво ще чекають на відкриття і зважену оцінку свого місця серед видатних модерністів початку XX ст.

Експозицію творів художника на виставці доповнюють кілька робіт його колеґ Василя Єрмилова (1894-1968) та Марії Синякової (1890-1984). Куратором виставки, яка нараховує 88 предметів, є Мирослава Мудрак, професор історії мистецтва в Університеті штату Огайо.

Експонати виставки, організованої Українським Музеєм (Ню-Йорк), Харківським художнім музеєм (Україна) та Ґалерією „Родовід" (Україна), взято з колекцій Надії Косаревої (Харків), Музею театрального, музичного мистецтва (Київ), Харківського художнього музею, Бориса й Тетяни Гриньових (Харків), ґалерії „VovaTania" (Харків), Дмитра Горбачова (Київ) та Олександра Мижина (Харків).

До виставки видано каталог. Його автор – проф. М. Мудрак, додаткові статті – Тетяни Павлової та Валентини Чечик, співавторів монографії „Борис Косарев, 1920-ті роки. Від малярства до теа-кінофото". Виставку частково фінансують „Стедлі арт-фундація" (Україна) та окремі спонзори у США.

Адрсеа музею: 222 E Sixth St. (between Second and Third Avenues) New York, NY 10003. Тел.: (212) 228-0110, електронна пошта: info@ukrainianmuseum.org. Сторінка в інтернеті: www.ukrainianmuseum.org. Години праці музею: 11:30 ранку-5:00 по полудні від середи до неділі.

Український музей

Світлій пам’яті політв’язня Василя Сірого

Василь І. Сірий народився у Кодимі на Одещині 4 квітня 1926 року. Закінчив географічний факультет Одеського педінституту і з 1955 року вчителював у Семенівці, потім у Кодимі. Любив свою професію, був зразковим учителем. Влаштовував туристичні походи й екскурсії. Разом з батьком побудував дім, насадив сад, виростали сини Борис та Олег.

Та 1968 року новий секретар райкому партії на місце безпартійного Василя Сірого захотів улаштувати свою дружину, яка не мала педагогічної освіти. Учитель десь необачно сказав, що членам партії все дозволено. За ці слова його серед навчального року звільнили з праці. Написав листа Леонідові Брежнєву. Його викликали в обком партії і поновили на роботі. Але в розмовах з колеґами В. Сірий називав партію непорядною, тому був остаточно звільнений зі школи.

Тоді В.Сірий узявся за перо і написав книжку „Згубність однопартійної ситеми і її наслідки“, в якій кваліфікував комуністичну партію як чужорідну в Україні (бо й створена вона була в Москві з неукраїнців), як організацію професійних бандитів. Шукав можливости передати рукопис за кордон, але був заарештований і звинувачений за п’ятьма статтями Кримінального кодексу УРСР: „зрада Батьківщини“, „антирадянська аґітація і пропаґанда“, „намір втекти за кордон з метою відкритої боротьби проти СРСР“, „намір спалити партійний будинок“, „зберігання вогнепальної зброї та вибухових речовин“.

Одеський обласний суд розглянув справу В. Сірого без звинуваченого і без свідків. За постановою суду був запроторений до психлікарні. „Лікування“ тривало 13 років і три місяці. Це було жахливе катування. До „хворого“ застосовували сульфазин, після якого температура піднімається до 40 градусів, людина зазнає невимовного болю у всьому тілі. В. Сірий вижив лише завдяки своєму міцному організмові.

Тим часом дружина забрала дітей і виїхала в Дніпропетровськ, щоб бути ближче до чоловіка і якось допомагати йому. Приходила на побачення і не впізнавала його: обличчя квадратне, розпухле, як і все тіло, він не міг розмовляти, лише дивився на неї.

В.Сірий зустрічався в Дніпропетровській психлікарні з Леонідом Плющем, якого дружина з допомогою світової громадськости у 1976 році зуміла вирвати з цієї катівні і виїхати з ним за кордон.

У 1979 році В. Сірого перевели в Казанську психлікарню, де тримали три роки. Ім’я політв’язня було вже відоме у світі. Його звільнення домагалася українська діяспора. Звільнили його аж у 1983 році, не видавши ніякого документа – так, ніби він і не жив ці 13 років. У 1994 році добровільно пройшов огляд у київській Асоціяції психіятрів України (керівник – колишній політв’язень, д-р Семен Ґлузман). Асоціяція встановила, що В. Сірий ніколи психічними хворобами не страждав.

З 1989 року В. Сірий співпрацював зі Всеукраїнським Товариством політичних в’язнів і репресованих, створив Дніпропетровську, Запорізьку, Харківську та Кіровоградську обласні організації Товариства. 2006 року нагороджений орденом „За заслуги“ III ступеня.

Св. п. Василь Сірий

Помер Василь І. Сірий 9 листопада в Дніпропетровську.

Василь Овсієнко,
колишній політв’язень,
Київ

В пам’ять бунчужного УПА Тараса Бурого („Буркуна”)

ПАРМА, Огайо. – 6 березня помер колишній вояк Української Повстанської Армії Тарас Бурий (бунчужний „Буркун”). Під час похоронних відправ йому віддали шану пам’яті з організаційними прапорами представники Товариства вояків УПА, Організації Оборони Чотирьох Свобод України (ООЧСУ) та Спілки Української Молоді (СУМ).

Св. п. Т. Бурий залишив у глибокому смутку дружину Софію, дочку Дарію з сином, дочку Наталку з чоловіком і чотирма синами, дочку Ліду з чотирма дітьми, а також ближчу і дальшу родину в Україні. Похований покійний Т. Бурий на упівській дільниці цвинтаря св. Андрія в Пармі, Огайо.

Народився Т. Бурий 24 червня 1926 року в селі Красичі, повіт Перемишль (тепер Польща). Він мав середню освіту, а в родині отримав українське національно-патріотичне і духовне виховання.

В юнацькі роки вже був ознайомлений з діяльністю українських молодіжних національно-патріотичних організацій і тому в 1942 році був прийнятий в Юнацтво Організації Українських Націоналістів, а в 1943 році вступив в УПА під псевдом „Буркун“.

В 1944 році в загоні командира „Рена“ брав участь у Карпатському рейді. Весною 1945 року відбув вишкіл провідного активу району „Холодний Яр“ в Корманицькому лісі. В цьому ж році вже виконував обов’язки коменданта польової жандармерії 1-го району „Холодного яру“.

В бою з польським військом 4 січня 1946 року в селі Лімна, коло Бірчі, Т. Бурий був тричі ранений. В 1946-1947 роках він вже був бунчужним в сотні „Ударники-4“ Перемиського куреня, якою командував хорунжий Володимир Щигельський („Бурлака“). Маючи відповідну освіту і нахил до писання, Т. Бурий вів щоденник відділу УПА „Бурлаки“ з 1 жовтня 1946 року до 24 жовтня 1947 року.

В червні 1947 року Т. Бурий вирушив з відділом рейдом на захід. Після тяжких боїв з польськими вояками та значними втратами українські повстанці вночі 22 червня перейшли словацький кордон.

Особливо тяжко далі було пробиватися, бо повсюдно українським повстанцям приходилося вести запеклі бої з чеською армією, яка застосовувала проти них тяжкі кулемети, ракети, танки, панцерки і навіть літаки.

16 серпня 1947 року командир вирішив розділити відділ на сім груп. Загалом всіх українських повстанців на той час було 67 осіб. Одну з груп очолив „Буркун“.

21 серпня 1947 року дві групи на чолі з командиром потрапили в оточення біля міста Жіліни. У короткій битві падали від ворожих куль повстанці. Командир наказав розділитися ще на менші групи – по три-чотири вояки, і дальше прямувати на захід. З командиром залишилося вісім осіб, серед них і „Буркун“. До визначеного місця прийшло тільки три з них.

19 жовтня 1947 року трійка повстанців УПА після 17 тижнів тернового шляху (360 кілометрів) прийшла до Австрії, де була совєтська окупаційна зона.

Австрійці надавали допомогу при переході кордону до Німеччини. Трійка уцілілих повстанців 23 жовтня 1947 року перейшла вбрід потік, який був кордоном, і увійшла на німецьку землю в Баварії.

Вже наступного дня вони прибули до німецького села Вільдерана і вступили до третьої хати, де господар пригостив їх доброю вечерею і привів до наступної хати, де у господаря працювали два робітники-українці. Один з них був з села Тисови на Перемищині. Радості не було меж, віталися, як рідні брати.

Виявилось, що ці хлопці були в контакті з клітинами Закордонних частин ОУН в Німеччині, бо відразу один з них зателефонував до міста Пасав, що прибули нові люди. Українці попросили вояків віддати їм зброю і заховали її в сіні. Трійка також передала на збереження щоденники, різні записи, близько 100 фотографій, мапи та інші речі. Це їм пригодилося, бо вже 26 жовтня при спробі виїхати з села автобусом до міста Пасав їх арештувала німецька прикордонна служба. Засудили до тюремного ув’язнення на три місяці. У в’язниці їх відвідала група українців, серед яких було о. Михайло Пиріг і о. Петро Липин та зв’язкові від ОУН (б). 15 грудня 1947 року в’язнів звільнили.

Після дворічного перебування в переселенчих таборах Німеччини Т. Бурий в травні 1949 року прибув до Філядельфії, де одружився з Софією Мельник у 1951 році. Подружжя виховало чотирьох дітей. У 1952 році переїхали до Клівленду, де Т. Бурий закінчив курс інженерії і став до праці на фабриці інструментів, де працював 44 роки.

В Америці Т. Бурий активно включився в українську громадську діяльність. Понад 15 років він працював секретарем управи Товариства вояків УПА ім. генерала-хорунжого Романа Шухевича („Тараса Чупринки“) в Клівленді, був членом ООЧСУ і СУМ, з якими активно співпрацював.

Протягом усього часу перебування в Клівленді Т. Бурий був активним парафіянином Української греко-католицької церкви Покрови Пресвятої Богородиці в Пармі, одним з засновників цієї парафії. В 1974 році родина Бурих зазнала тяжкої втрати, коли трагічно загинув їх син Мирон.

В останні роки життя здоров’я Т. Бурого погіршувалося і тяжка хвороба обмежила його громадську діяльність.

За визначні заслуги в національно-визвольній боротьбі, в утвердженні та розбудові Української держави Т. Бурий нагороджений почесними відзнаками і грамотами Головною управи Товариства вояків УПА, Українських Злучених Організацій Огайо та влади Львівської области.

Св. п. Тарас Бурий під час перебування в Українській Повстанській Армії.

Україна втратила ще одного борця за здобуття української державності. Проте молоде покоління українців в особі воїна УПА Т. Бурого має повчальний життєвий приклад того, що все його свідоме життя проходило в боротьбі за Україну, за її волю, за честь і славу, за народ.

Петро Твардовський

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає

На Рівненщині відкрили комплекс поховань полеглих воїнів УПА

Почесна варта біля могил повстанців.

ЛІТВИЦЯ, Рівненська область. – 29 жовтня у селі відбулось відкриття комплексу поховань вояків Української Повстанської Армії. У 1944 році на території військової округи „Заграва“ точились запеклі бої між підрозділами УПА та військами НКВД.

В одному з таких боїв, 11 березня 1944 року, командир загону ім. Михайла Колодзінського Микита Скуба („Лайдака“) був поранений кулею у ліве плече. Курінний продовжував командувати боєм, доки не впав від другої кулі. Його разом з двома іншими загиблими повстанцями (кулеметником „Борою“ та санітаром „Крейсером“) поховали 15 березня на сільському цвинтарі Літвиці.

16 листопада 1944 року поряд з могилами цих вояків був похований ще один – сотенний „Давун“, який також загинув в бою з більшовиками.

Після набуття Україною незалежності місцеві патріоти відшукали приблизне місце поховання вояків на сільському кладовищі та встановили там металевий хрест.

У 2011 році село відвідали члени Спілки Української Молоді в Україні, які звернулись до благодійної ініціативи „Героїка“ з проханням встановити пам’ятники на могилах повстанців. До Літвиці були запрошені фахівці Товариства пошуку жертв війни та політичних репресій „Пам’ять“, які провели пошуково-дослідні роботи і виявили місце поховання всіх чотирьох повстанців.

Для встановлення чотирьох козацьких хрестів благодійна ініціятива „Героїка“ понад пів року збирала пожертви серед небайдужих українців. Виготовив пам’ятники активіст „Героїки“ Олег Собченко з Черкащини.

29 жовтня священик Української Православної Церкви Київського патріярхату о. Микола відслужив Панахиду за воїнами УПА на літвицькому кладовищі.

Після Панахиди слово мали Павло Подобед – представник „Героїки“, Петро Воробей – автор книги „Заграва“, поет Анатолій Щур (автор вірша про „Лайдаку“), ветеран УПА Степан Бакунець („Качан“) та інші.

Почесну варту біля могил повстанців несли члени СУМ, Товариства пошуку жертв війни та політичних репресій „Пам’ять“, ветерани УПА.

Павло Подобєд

Пам’яті товаришки-журналістки

Св. п. Тамара Кардашинець

Працівники редакції „Свободи“ і „The Ukrainian Weekly“ діляться з українськими журналістами США та Канади сумною вісткою: 4 листопада померла, на 89-му році життя, багатолітній працівник редакції газети „Свобода“ Тамара Кардашинець (дівоче прізвище – Мусієнко).

Т. Кардашинець народилася 14 лютого 1923 року в Києві, до Америки переїхала у 1949 році з українського табору Ді-Пі у Німеччині.

До редакції „Свободи“ Т. Кардашинець прийшла працювати в лютому 1975 року, виказала себе здібною журналісткою в політичній і мистецькій тематиці. Працю у „Свободі“ змушена була залишити в травні 1990 року у зв’язку з обов’язком заопікування хворим батьком.

Сторінки „Свободи“ зберігають подробиці того дня прощання Т. Кардашинець з тодішнім колом газетярів, теплі слова вдячности і пошани, висловлені на її адресу президентом Українського Народного Союзу д-ром Іваном Флисом, головним секретарем УНСоюзу Володимиром Соханем і касиром Уляною Дячук.

Після відходу з редакції „Свободи“ Т. Кардашинець залишилася активною в громадському житті, була одним з членів-засновників Товариства патріотів Ратерфорду, Ню-Джерзі. Багато людей її запам’ятало людиною життерадісною, співучою, а також незмінно уважною до політичного життя Америки, України і світу.

Похована Т. Кардашинець на Українському цвинтарі в Савт-Бавнд-Бруку, Ню-Джерзі.

Вічна їй пам’ять!

Редакції „Свободи“
і „The Ukrainian Weekly“

З великим болем ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що 4 листопада 2011 р. відійшла у Божу вічність наша найдорожча, улюблена МАМА і БАБУНЯ

св. п.

ТАМАРА КАРДАШИНЕЦЬ

ур. МУСІЄНКО

нар. 14 лютого 1922 р. в Києві

довголітній редактор „Свободи“.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в понеділок, 7 листопада 2011 р. о год. 7 веч. в Peppler Funeral Home, Bordentown, NJ.

СЛУЖБА БОЖА у вівторок, 8 листопада 2011 р. в церкві св. Юрія, Yardville, NJ о год. 9 ранку. Похована на цвинтарі св. Андрія в South Bound Brook, NJ.

У глибокому смутку залишилися:

дочка – Вітя Ясіка з чоловіком Ґайон
сини – Толик Кардашинець з дружиною Мартою
– Ігор Кардашинець з дружиною Мері
внуки – Дональд Кронрат з дружиною Даніел
– Толик Кронрат
– Роман Кардашинець
– Мишел Кардашинець
– Рон Кардашинець

та ближча і дальша родина в Америці, Україні і Франції.

Вічна Їй пам’ять!

Пожертви на українські родини в потребі можна пересилати на руки:

T. Kardashinetz, P. O. Box 176, Berkeley Heights, NJ 07922-0176.

Шановні читачі!

Висилаючи до „Свободи“ спомини і співчуття з приводу відходу своїх близьких і друзів, не забувайте підтримувати видання тижневика пожертвами на пресовий фонд!

Редакція

З глибоким болем повідомляємо, що 28 вересня 2011 р. після тривалої недуги помер в Ґлен Ков, Н.Й.

бл. п.

о. д-р АТАНАСІЙ ПЕКАР

(світське ім’я Василь), ЧСВВ

нар. 1 березня 1922 р. в Перечині на Закарпатті.

Закінчивши Ужгородську гімназію в 1940 р., спрямований тогож року єп. А. Стойком на студії до Риму, де в понтифікальному університеті урбаніана здобув докторат з теології, захистивши дисертацію „De erectione canonica Eparchiae Mukacoviensis (an. 1771)“. 24 березня 1946 р. висвячений в Римі єп. А. Євреїновим на священика, а в серпні 1948 р. прибув до США, де в греко-католицькій епархії, створеній першою хвилею еміґрантів з Закарпаття, був пархом в кількох парафіях, а потім професором в семінарії свв. Кирила і Методія в Пітсбурґу, Па.

В 1956 р. в Римі появилася друком його дисертація . Тогож року вступив до чину св. Василія Великого. В 1967 р. появилося його двотомове дослідження „Нариси історії церкви Закарпаття“. (2-ге вид. у Львові 1997 р.). В 1968 р. появилася його праця „The Historical Background of the Prjashev Eparchy“. бл. п. о. Атанасій Пекар був членом Наукового Товариства ім. Шевченка в Америці. Він написав і видав ряд біографій закарпатських єпископів, редаґував наукові „Записки ЧСВВ“ та видав серію популярних книжок для народу.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 2 жовтня в монастирі св. Свящ. Йосафата в Ґлен Ков, Н. Й. під проводом Преосв. Павла Хомницького, а похорон 3 жовтня 2011 р. під проводом Преосв. Василя Лостена на цвинтарі св. Духа в Гемптонбурґу, Н. Й.

Рідним складаємо щирі співчуття.

Нехай вічною буде пам’ять про визначного священика, історика і тихої та шляхетної людини.

Земляки-шанувальники бл. о. д-ра Атанасія.

З глибоким жалем повідомляємо, що 14 листопада 2011 р. відійшла у Божу вічність наша найдорожча ДРУЖИНА, МАМА, БАБЦЯ і ПРАБАБЦЯ

св. п.

ҐЕНОВЕФА «ЕВГЕНІЯ» КМЕТЬ

нар. 1 січня 1921 р. у Волі Великій, Любачівського повіту.

ПАНАХИДА була відправлена в середу, 16 листопада о год. 7:30 веч. в Union Funeral Home - Lytwyn & Lytwyn, Union, NJ.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в четвер, 17 листопада о год. 9:30 ранку в Українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя в Ньюарку, Н. Дж., а відтак на церковному цвинтарі св. Андрія.

У глибокому смутку залишилися:

чоловік	**– Евстахій**
діти	**– Александер Галущак, Богданна Симчик з чоловіком Іваном, Мирослава Дворська з чоловіком Богданом**
внуки	**– Анна Марія Яцевич з чоловіком Стефаном,**
	– Александер Галущак з дружиною Юліаною,
	– Надія Фолк з чоловіком Петром,
	– Христофер Дворський з Джералдінь,
	– Юрій Симчик,
	– Михайло Дворський і Дженифер Дворська
правнуки	**– Наталка Яцевич, Никола Яцевич,**
	– Ярема Фолк, Максим Дворський,
	– Тарас Фолк і Маріанна Галущак

та ближча і дальша родина в Америці, Польщі й Україні.

Вічна Її Пам’ять!

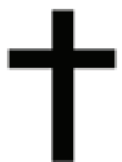

Проф. Юрій Плева Оранський

1917 – 2008

в третю сумну річницю відходу у вічність

Щира подяка від Філядельфійського Відділу
Українського Музичного Інституту, Інк.
усім жертводавцям в пам’ять проф. Юрія Оранського
на ціль видання творів Миколи Фоменка.
Дотепер щедрі пожертви числяться понад шість тисяч долярів.

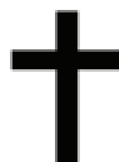

КОМАНДИ КУРЕНІВ ПЛАСТУНІВ СЕНІОРІВ І СТАРШИХ ПЛАСТУНІВ „ЧОТА КРИЛАТИХ“

діляться сумною вісткою зі своїми членами, всім пластовим товариством та українською громадою, що в п’ятницю, 4 листопада 2011 р. в Квінсленд, Австралії відійшов на Вічну Ватру

св. п. пластун сеніор керівництва

Онуфрій Цабанюк

член-співосновник 7-го куреня УСП і 18-го куреня УПС „Чота Крилатих“.

Глибоке співчуття дружині Теодосії, дочкам Христині, Ірині і Петрусі та всім рідним Покійного

складають проводи та членство куренів „Чота Крилатих“.

Вічна Йому пам’ять!

Різдвяні вітання 2011/2012

Дорогі читачі!

Привітайте Ваших рідних, друзів та приятелів з Різдвом Христовим і Новим Роком.

Дати святочних видань:

	Новий стиль	Старий стиль
„Свобода“	16 грудня	30 грудня 2011

Спеціяльні ціни на поздоровлення:

1/16	стор.	30 дол.
1/8	стор.	50 дол.
1/4	стор.	100 дол.
1/2	стор.	200 дол.
ціла	стор.	400 дол.

Приймаємо оголошення до 6 грудня 2011 р. – на новий стиль і до 20 грудня – на старий стиль.

У справі оголошень просимо телефонувати
(973) 292-9800, ext. 3040
Fax: (973) 644-9510 • E-mail: adukr@optonline.net

Чеки виписувати:
„Svoboda“
2200 Route 10, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054.